



Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

Мини Марица-Изток ЕАД

31 декември 2017 г.



Мини Марица Изток ЕАД

Финансов отчет

31 декември 2017 г.

Съдържание

Доклад на независимия одитор до едноличния собственик на ММИ ЕАД	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата	3
Отчет за всеобхватния доход	4
Отчет за промените в собствения капитал	5
Отчет за паричните потоци	7

Пояснения към финансовия отчет

1. Корпоративна информация	8
2. Основа за изготвяне на финансовия отчет	9
3. Промени в счетоводната политика	9
4. Счетоводна политика	15
5. Нематериални активи	27
6. Имоти, машини и съоръжения	27
7. Дългосрочни финансови активи	31
8. Други дългосрочни вземания	31
9. Отсрочени данъчни активи и пасиви	32
10. Материални запаси	33
11. Търговски и други вземания	33
12. Пари и парични еквиваленти	34
13. Собствен капитал	35
14. Провизии	36
15. Възнаграждения на персонала	37
16. Задължения по заеми от банки	39
17. Търговски и други задължения	41
18. Приходи от продажби	44
19. Други приходи	44
20. Разходи за материали	45
21. Разходи за външни услуги	45
22. Разходи за амортизация и обезценка	45
23. Разходи за обезценка на активи	46
24. Други разходи	46
25. Финансови приходи и разходи	46
26. Разходи за данък върху дохода	47
27. Свързани лица	47
28. Условни активи, условни пасиви и ангажименти	54
29. Категории финансови активи и пасиви	55
30. Рискове, свързани с финансовите инструменти	56
31. Оценяване по справедлива стойност	58
32. Промени в пасивите, възникващи от финансови дейности	59
33. Политика и процедури за управление на капитала	59
34. Събития след края на отчетния период	60
35. Капиталови ангажименти	60
36. Оповестяване съгласно законови изисквания	60
37. Одобрение на финансовия отчет	60

Отчет за финансовото състояние
Към 31 декември 2017 г.

	Бележки	31 декември '2017 '000 лв.	31 декември '2016 '000 лв.
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Нематериални активи	5	941	782
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	6	823,753	863,650
Инвестиции на разположение за продажба	7	147	149
Други финансови активи	8	-	2,008
Вземания от свързани лица	27	75,441	-
Нетекущи активи		900,282	866,589
Текущи активи			
Материални запаси	10	106,926	126,187
Търговски и други вземания	11	39,669	42,938
Вземания от свързани лица	27	92,223	141,516
Пари и парични еквиваленти	12	21,790	12,756
Текущи активи		260,608	323,397
ОБЩО АКТИВИ		1,160,890	1,189,986

Дата на съставяне: 16.03.2018 г.

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2018 г.

Гергана Стоянова
Съставител

Заличено по чл. 2 от ЗЗЛД

Одиторско дружество
Ейч Ел Би България ООД

Васка Гелина
Управител



Андон Андонов
Изпълнителен директор

Заличено по чл. 2 от ЗЗЛД

Милена Христова
Регистриран одитор, отговорен за одита



Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 60 представляват неразделна част от него.

Отчет за финансовото състояние (продължение)
Към 31 декември 2017 г.

	Бележки	31 декември '2017 '000 лв.	31 декември '2016 '000 лв.
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	13.1	121,125	71,125
Законови резерви	13.2	171,460	171,460
Резерв от преоценка на планове с дефинирани доходи	13.2	(32,693)	(26,497)
Преоценъчен резерв на нефинансови активи	13.2	555,374	562,214
Неразпределена печалба		21,202	59,497
Общо собствен капитал		836,468	837,799
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Лихвоносни заеми и привлечени средства	16	1,168	1,995
Пенсионни задължения към персонала	15.2	73,134	64,269
Задължения към свързани лица	27	-	23,533
Провизия за рекултивация и съдебни дела	14	99,023	94,738
Търговски и други задължения	17	22,879	21,744
Отсрочени данъчни пасиви	9	20,401	24,887
Нетекущи пасиви		216,605	231,166
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	17	25,445	41,032
Задължения към свързани лица	27	41,200	43,990
Лихвоносни заеми и привлечени средства	16	-	285
Пенсионни и други задължение към персонала	15.2	38,447	31,383
Задължения за данък върху дохода		1,596	3,128
Провизия за рекултивация и съдебни дела	14	1,129	1,203
Текущи пасиви		107,817	121,021
Общо пасиви		324,422	352,187
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		1,160,890	1,189,986

Дата на съставяне: 16.03.2018 г.

Годишният финанс отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2018 г.

Гергана Стоянова
Съставител

Заличен по чл. 2 от ЗЗЛД

Одиторско дружество
Ейч Ел Би България ООД

Васка Гелина
Управител



Андон Андонов
Изпълнителен директор



Заличен по чл. 2 от ЗЗЛД

Милена Христова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Финансов отчет,
върху който сме издали одиторски
доклад с дата:

27.03.2018

Заличен по чл. 2 от ЗЗЛД „Марица-Изток“ ООД

Управител: Регистриран по чл. 2 от ЗЗЛД

Поясненията към финансния отчет от стр. 8 до стр. 60 представляват неразделна част от него.

Отчет за печалбата или загубата
За годината, приключваща на 31 декември 2017 г.

	Бележки	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Приходи от продажби, нетно	18	551,121	493,559
Други приходи	19	14,838	14,032
Общо приходи от дейността		565,959	507,591
Разходи за материали	20	(144,478)	(143,185)
Разходи за външни услуги	21	(52,029)	(51,431)
Разходи за амортизация и обезценка	22	(89,580)	(70,987)
Разходи за персонала	15.1	(254,132)	(235,762)
Разходи за провизия за рекултивация и съдебни дела		(4,211)	5,321
Разходи за обезценка на активи	23	-	(12,523)
Други разходи	24	(21,295)	(22,859)
Промени в салдата на продукция, незавършено производство и разходи за бъдещи периоди		5,527	25,770
Коректив за разходи за придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване		4,047	5,744
Оперативна печалба		9,808	7,679
Финансови приходи	25	835	1,013
Финансови разходи	25	(3,738)	(6,833)
Печалба преди данъци		6,905	1,859
(Разход) / Приход за данък върху доходите	26	(1,299)	(376)
Печалба за годината		5,606	1,483

Дата на съставяне: 16.03.2018 г.

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2018 г.

Гергана Стоянова
Съставител

Заличено по чл. 2 от 33ЛД

Андон Андонов
Изпълнителен директор

Заличено по чл. 2 от 33ЛД



Одиторско дружество
Ейч Ел Би България ООД

Васка Гелина
Управител

Милена Христова
Регистриран одитор, отговорен за одита



Отчет за всеобхватния доход
За годината, приключваща на 31 декември 2017 г.

	Бележки	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Печалба за годината		5,606	1,483
Друг всеобхватен доход			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата			
Преоценки на задълженията по планове с дифинирани доходи	15.2	(6,884)	1,161
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	9	688	(116)
Преоценки на задълженията по планове с дифинирани доходи, нетно от данъци		(6,196)	1,045
Друг всеобхватен доход нетно		(6,196)	1,045
Общ всеобхватен доход		(590)	2,528

Дата на съставяне: 16.03.2018 г.

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2018 г.

Гергана Стоянова
Съставител

Заличено по чл. 2 от ЗЗЛД

Одиторско дружество
Ейч Ел Би България ООД

Андон Андонов
Изгълнителен директор

Заличено по чл. 2 от ЗЗЛД



Васка Гелина
Управител

Милена Христова
Регистриран одитор, отговорен за одита



Мини Марица Изток ЕАД
Финансов отчет
31 декември 2017 г.

5

Отчет за промените в собствения капитал
За годината, приключваща на 31 декември 2017 г.

Всички суми са представени в '000 лв.

Салдо към 1 януари 2017 г.

Дивиденти

Емисия на акции

Сделки със собствениците

Печалба за периода

Друг всеобхватен доход за периода

Общ всеобхватен доход за периода

Прехвърляне на преоценъчен резерв
в неразпределена печалба

Салдо към 31 декември 2017 г.

	Акционерен капитал	Законови резерви	Преоценъчен резерв на нефинансови активи	Резерв от преоценка на планове с дефинирани доходи	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2017 г.	71,125	171,460	562,214	(26,497)	59,497	837,799
Дивиденти					(741)	(741)
Емисия на акции	50,000				(50,000)	-
Сделки със собствениците	50,000	-	-	-	(50,741)	(741)
Печалба за периода					5,606	5,606
Друг всеобхватен доход за периода				(6,196)		(6,196)
Общ всеобхватен доход за периода	-	-	-	(6,196)	5,606	(590)
Прехвърляне на преоценъчен резерв в неразпределена печалба			(6,840)		6,840	-
Салдо към 31 декември 2017 г.	121,125	171,460	555,374	(32,693)	21,202	836,468

Дата на съставяне: 16.03.2018 г.

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2018 г.

Гергана Стоянова
Съставител

Заличено по чл. 2 от 33ЛД

Андон Андонов
Изпълнителен директор

Заличено по чл. 2 от 33ЛД



Одиторско дружество
Ейч Ел Би България ООД
Васка Гелина
Управител

Милена Христова
Регистриран одитор, отговорен за одита



Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 60 представляват неразделна част от него.



Мини Марица Изток ЕАД
Финансов отчет
31 декември 2017 г.

6

Отчет за промените в собствения капитал (продължение)

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Законови резерви	Преоценъчен резерв на нефинансови активи	Резерв от преоценка на планове с дефинирани доходи	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Сaldo към 1 януари 2016 г.	69,810	171,460	577,369	(27,542)	45,489	836,586
Дивиденти					(1,315)	(1,315)
Емисия на акции	1,315				(1,315)	-
Сделки със собствениците	1,315	-	-	-	(2,630)	(1,315)
Печалба за периода					1,483	1,483
Друг всеобхватен доход за периода				1,045		1,045
Общ всеобхватен доход за периода	-	-	-	1,045	1,483	2,528
Прехвърляне на преоценъчен резерв в неразпределена печалба			(15,155)		15,155	-
Сaldo към 31 декември 2016 г.	71,125	171,460	562,214	(26,497)	59,497	837,799

Дата на съставяне: 16.03.2018 г.

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2018 г.

Гергана Стоянова
Съставител

Заличено по чл. 2 от ЗЗЛД

Одиторско дружество
Ейч Ел Би България ООД
Васка Гелина
Управител



Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 60 представляват неразделна част от него.

Милена Христова
Регистриран одитор, отговорен за одита



Заличено по чл. 2 от ЗЗЛД

Управител: Регистриран о. Заличено по чл. 2 от ЗЗЛД

Отчет за паричните потоци

За годината, приключваща на 31 декември 2017 г.

	Бележки	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Оперативна дейност			
Парични постъпления от продажби на въглища		539,082	757,881
Парични постъпления от други продажби		25,438	16,137
Парични плащания на доставчици		(227,427)	(265,244)
Парични плащания на персонал		(245,300)	(243,516)
Платени лихви		(1,895)	(11,554)
Платени такси и комисионни		(182)	(164)
Изплатени концесионни такси		(19,778)	(63,637)
Платени данъци върху дохода		(6,628)	(6,263)
Други плащания, нетно		(3,925)	(7,757)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		59,385	175,883
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(24,492)	(53,308)
Получени дивиденти		826	994
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(23,666)	(52,314)
Финансова дейност			
Платени дивиденти		(742)	(1,315)
Постъпления от краткосрочни заеми	32	12,948	34,106
Постъпления от дългосрочни заеми	32	1,229	45,000
Плащания по получени краткосрочни заеми	32	(12,948)	(73,973)
Плащания по получени дългосрочни заеми	32	(27,172)	(133,183)
Нетен паричен поток от финансова дейност		(26,685)	(129,365)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти		9,034	(5,796)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		12,756	18,552
Пари и парични еквиваленти в края на годината	12	21,790	12,756

Дата на съставяне: 16.03.2018 г.

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2018 г.

Гергана Стоянова

Съставител

Заличено по чл. 2 от ЗЗЛД

Одиторско архество
Ейч Ел Би България ООД

Васка Гелина

Управител



Андон Андонов
Изпълнителен директор

Заличено по чл. 2 от ЗЗЛД



Финансов отчет, върху които сме издали одиторски регистриран одитор, отговорен за обита документ с дата:
27.03.2018
Заличено по чл. 2 от ЗЗЛД
Управител: Регистрира: Заличено по чл. 2 от ЗЗЛД

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 60 представляват неразделна част от него.

Пояснения към финансовия отчет

1. Корпоративна информация

Мини Марица-изток ЕАД („Дружеството“) е основано като еднолично акционерно дружество, собственик на което е Министерството енергетиката на Република България.

С протокол № РД-21-305/18.09.2008 г. на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма е взето решение за прехвърляне на всички акции от капитала на Дружеството в Български Енергиен Холдинг ЕАД в следствие, на което 6 500 000 броя поименни акции с номинална стойност 10 лв., представляващи 100% от капитала на Мини Марица-изток ЕАД са джиросани на Български Енергиен Холдинг ЕАД и прехвърлянето е отразено в книгата на акционерите.

Основната дейност на Дружеството е добив и продажба на въглища.

Дружеството е регистрирано в Регистър Булстат и Търговски регистър към Агенцията по вписване с ЕИК 833 017 552.

Мини Марица-изток ЕАД е член-основател на Европейската асоциация за въглища и лигнитни въглища EURACOAL от 2002 година, като Изпълнителният директор на Мини Марица-изток ЕАД е член на Изпълнителния комитет на EURACOAL.

Вътрешно-структурни единици в Дружеството са следните клонове:

Рудник Трояново – 1, Рудник Трояново – Север и Рудник Трояново – 3, като трите клона експлоатират три открити рудника за добив на лигнитни въглища.

Основни потребители на продукцията на Дружеството са намиращите се в района на находищата четири топлоелектрически централи и брикетна фабрика.

Съгласно Решение № 655 от 13 юли 2005 г. на Министерски Съвет (обн. В ДВ бр. 61 от 26 юли 2005 г.) на Дружеството е предоставена концесия за добив на подземни богатства в „Източномаришки въглищен басейн“.

Концесионният договор е подписан на 11 август 2005 г. между Концедента-Министерски Съвет на Р. България и Концесионера – Мини Марица-изток ЕАД, като съгласно чл.36.2 от Договора същият влиза в сила от датата на прехвърляне на собствеността върху акции на Концесионера по договор за приватизационна продажба.

Съгласно договора, на Мини Марица-изток ЕАД се предоставя изключителното право да извърши Разработване и Добив на Въглища от Находишето – „Източномаришки въглищен басейн“ – при следните условия:

- в рамките на концесионната площ – 473,685,540.87 квадратни метра
- за срок от 35 години – като срокът започва да тече от датата на влизане в сила на Договора
- с опция Договорът може да бъде продължен за още 15 години, при условие, че добивът продължава в търговски количества и ако в Находишето има доказани запаси и Концесионерът поиска писмено такова продължение.

Дружеството притежава лиценз за:

- Търговия с електрическа енергия № А-480-15 от 20 октомври 2016 г., издаден за срок от 10 години.
- Превоз“ ЖП товари“ издаден през 2016 година от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията за срок от 5 години.

От май 2017 година Дружеството има издаден сертификат за безопасност на системата за управление на безопасността в железопътният транспорт от изпълнителна агенция "Железопътна администрация“. Сертификатът разрешава на Дружеството да извършват превози по националната железопътна инфраструктура.

Дружеството се намира в област Стара Загора като централният му офис е в гр. Раднево, ул."Георги Димитров" № 13.

Орган на управление на Дружеството е тричленен Съвет на Директорите.

Броят на персонала към 31 декември 2017 г. е 7 243.

Едноличният и краен собственик на Дружеството е българската държава чрез Министъра на енергетиката.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (CMCC) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2016 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на Дружеството и предприетите мерки, както и поради продължаващата финансова подкрепа от собствениците ще успее да продължи своята дейност и да погасява своите задължения, без да се продават активи и без да се предприемат съществени промени в неговата дейност.

3. Промени в счетоводната политика

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: Стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (CMCC), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 01.01.2017 г. и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2017 г.

Следните стандарти и изменения към съществуващи стандарти и разяснения, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (CMCC) и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

Промени в **MCC 12 „Данъци върху дохода“** – Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби – приет от ЕС на 6 ноември 2017 г.

Тази промяна пояснява счетоводното отчитане на активи по отсрочени данъци върху нереализирани загуби от дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност.

Промени в **MCC 7 „Отчет за паричните потоци“** – Инициатива за оповестявания – приет от ЕС на 6 ноември 2017 г.;

Тази промяна е свързана с информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на Дружеството. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на Дружеството във връзка с:

(а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или

(б) от промени в резултат на непарични транзакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни.

От приемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2017 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до промени в класификацията или оценката на активите, пасивите и собствения капитал на Дружеството.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Следните нови стандарти, изменения на стандарти и разяснения към съществуващи стандарти, са издадени от CMCC и са приети за прилагане от ЕС, но все още не са влезнали в сила и не са били приети за по-ранно прилагане от Дружеството.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ – приет от ЕС на 22 ноември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

През юли 2014 г. CMCC публикува окончателната версия на МСФО 9 „Финансови инструменти“, която замени МСС 39 „Финансови инструменти: Признаване и оценяване“, както и всички предишни версии на МСФО 9. МСФО 9 обединява и трите аспекта на проекта за счетоводно отчитане на финансовите инструменти: класификация и оценяване, обезценка и счетоводно отчитане на хеджирането. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи.

МСФО 9 е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г., като по-ранното му прилагане е допустимо. С изключение на счетоводното отчитане на хеджирането, се изиска ретроспективно прилагане, но предоставянето на сравнителна информация не е задължително. По отношение на счетоводното отчитане на хеджирането, изискванията по принцип се прилагат за бъдещи периоди, с някои ограничени изключения.

Дружеството планира да въведе новия стандарт на определената дата на влизане в сила и няма да преизчислява сравнителната информация. Дружеството е в процес на определяне на ефекта от трите аспекта на МСФО 9. Оценката се извършва на базата на информация, която е налична към настоящия момент и която може да се промени, ако през 2018 г., когато ще въведе МСФО 9, Дружеството получи допълнителна, разумна и подкрепяща информация. Дружеството не очаква съществен ефект върху своя отчет за финансовото състояние и собствен капитал, с изключение на ефекта от прилагането на изискванията за обезценка на МСФО 9.

(a) Класификация и оценяване

Дружеството не очаква съществен ефект върху своя отчет за финансовото състояние или собствен капитал в резултат от прилагането на изискванията за класификация и оценяване на МСФО 9. То очаква да продължи да оценява справедливата стойност на всички финансови активи, понастоящем отчитани по справедлива стойност.

Търгуваните на борса капиталови акции, държани като „на разположение за продажба“, с отчитане на печалбите и загубите в друг всеобхватен доход, ще продължат да се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, като само дивидентите ще се отчитат в печалбата или загубата.

За притежаваните акции, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени, държани като „на разположение за продажба“, Дружеството възnamерява да приложи опцията за представяне на промените в справедливата стойност в друг всеобхватен доход. По сега действащият модел Дружеството е оценявало тези финансови активи по себестойност. В печалбата или загубата не са признати загуби от обезценка за тези инвестиции.

По изключение, в ограничени случаи за предприятия от затворен тип, за които информацията за оценяването на справедлива стойност е недостатъчно актуална или ако е налице широк обхват от възможни оценки на справедливата стойност и цената на придобиване представлява най-добрата приблизителна оценка на справедливата стойност в рамките на този обхват, цената на придобиване би могла да се окаже подходяща приблизителна оценка на справедливата стойност.

Търговските и други вземания се държат с цел получаване на договорените парични потоци. Дружеството е направило анализ на характеристиките на договорените парични потоци от тези инструменти и е достигнало до заключението, че всички те отговарят на критериите за оценяване по амортизирана стойност съгласно МСФО 9. Следователно, не е необходима рекласификация на тези инструменти.

(б) Обезценка

МСФО 9 изиска от Дружеството да отчита очакваните кредитни загуби по всички свои дългови ценни книжа, заеми и търговски и други вземания или на 12-месечна база, или в течение на техния срок.

Дружеството е в процес на анализ и оценяване на ефекта от прилагането на новия модел за обезценка, поради което не може да представи количествена информация.

(в) Счетоводно отчитане на хеджирането

Дружеството не отчита хеджиране.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” – приет от ЕС на 22 септември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.).

МСФО 15 заменя МСС 18 Приходи, МСС 11 Договори за строителство и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Стандартът въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с клиенти. Водещият принцип на стандарта е създаването на петстъпков модел, който да се прилага по отношение на приходите, произтичащи от договори с клиенти, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им.

Въвеждането на този стандарт може да доведе до следните промени:

- а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора;
- б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата;
- в) увеличаване на оповестяванията; и
- г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събиранни предварителни такси; гаранции.

Ръководството е в процес на анализ и към настоящия момент е определило, че промените в новия стандарт не биха оказали съществено влияние върху стойностите и класификацията на активите и пасивите, операциите и резултатите от дейността на Дружеството по отношение на неговите приходи от дейността и/или вземанията, доколкото не се очаква промяна в бизнес модела, нито промяна във времевия хоризонт на прехвърляне на контрола към клиентите от оказваните от Дружеството услуги или отчитането на продажбите на продукция.

Дружеството планира да приеме МСФО 15, използвайки модифицираното ретроспективно прилагане за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. В резултат на това, Дружеството няма да прилага изискванията на МСФО 15 за представяне на сравнителен период.

Приходите на Дружеството, включват приходи от продажба на продукция (въглища), предоставяне на услуги и други приходи.

(а) Продажба на въглища

Приходите които имат съществен ефект за дружеството са приходите от продажба на продукция - въглища. Продажбите се извършват съгласно сключени договори с клиенти. Договорите с клиентите

за продажба на въглища отговарят на критериите за отчитане на договор с клиент. При договорите с клиенти за продажбата въглища, продажбата на продукцията е единственото задължение за изпълнение. Дружеството очаква признаването на приходите да настъпи в момента, в който контролът се прехвърля на клиента, в момента на доставка на въглищата на клиентите.

Ръководството е направило предварителен анализ и не очаква, че прилагането на МСФО 15 ще доведе до промени в модела на признаване на приходите от продукция на Дружеството и до корекции във вече признати суми на тези приходи.

(б) Предоставяне на услуги

Дружеството предоставя различни услуги на своите клиенти. Според МСФО 15, приходите ще бъдат признати когато Дружеството изпълни задължението си и удовлетвори изискването да прехвърли услугата на клиента. В допълнение, приходите ще бъдат признати за тези договори до степента, до която е вероятно, че няма да настъпи значително отклонение в сумата на кумулативните приходи. Въз основа на оценката, която се извършва от Дружеството, времето и сумата на приходите, които ще бъдат признати в общи линии са сходни. Поради което Дружеството не очаква прилагането на МСФО 15 да доведе до съществени разлики в периода на признаване на приходите от услуги.

(в) Изискванията за представяне и оповестяване

Изискванията към представянето и оповестяването в МСФО 15 са по-подробни в сравнение с настоящите МСФО. Изискванията към представянето представляват съществена промяна спрямо сегашната практика и значително увеличават обема на оповестяванията, които се изискват във финансовия отчет на Дружеството. Много от изискванията към оповестяването в МСФО 15 са нови, Дружеството очаква, че ефектът на някои от тези изисквания към оповестяването няма да бъде съществен.

През 2018 г. Дружеството продължава тестването на съответните системи, вътрешни контроли, политики и процедури, необходими за събирането и оповестяването на изискваната информация.

(г) Други

Изискванията към признаването и оценяването в МСФО 15 се прилагат и при признаването и оценяването на печалби или загуби от продажба на нефинансови активи (като имоти, машини, съоръжения и оборудване), когато тази продажба не е извършена в обичайния ход на дейността. При преминаването към стандарта, обаче, не се очаква ефектите от тези промени да са значителни за Дружеството.

Разяснение на МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” – приет от ЕС на 31 октомври 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.).

Тези пояснения са свързани с

- (а) идентифициране на задължения за изпълнение на базата на конкретни обещания за доставката на стоки или услуги,
- (б) идентифициране дали Дружество е принципал или агент при предоставянето на стоки или услуги, и
- (в) трансфера на лицензии.

Също така тази промяна дава и облекчения при преминаването към новия стандарт.

МСФО 16 „Лизинг” – приет от ЕС на 31 октомври 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.).

Този стандарт е с изцяло променена концепция и въвежда значителни промени в отчитането на лизинг особено от страна на лизингополучателите. Въвежда нови принципи за признаване, измерване

и представяне на лизинги с цел по-достоверно представяне на тези сделки. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт МСС 17 Лизинг, КРМСФО 4 Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг, ПКР-15 Оперативен лизинг – стимули и ПКР-27 Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца, като ще се признава актив „право на ползване“, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение. СМСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малооценни активи, като това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

В допълнение, МСФО 16 изисква от лизингополучателите и лизингодателите да правят по-подробни оповестявания спрямо тези по МСС 17. Ръководството е в процес на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, но все още не може да представи количествена информация.

Промени в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти“ с МСФО 4 „Застрахователни договори“ – приет от ЕС на 3 ноември 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.).

Измененията обхващат опасенията, възникващи от въвеждането на новия стандарт за финансови инструменти, МСФО 9, преди въвеждането на МСФО 17 Застрахователни договори, който заменя МСФО 4.

Промени в **МСФО 2 “Плащане на базата на акции”** – (в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.);

Проектът за изменение на стандарта обединява три инициативи за изменения, касаещи плащане на база на акции при непазарни условия и отчитане на промяна в споразумение, при която се превръща от уреждано с плащане в уреждано с инструменти на собствения капитал.

Изменения на различни стандарти „**Подобрения в МСФО (цикъл 2014-2016)**“ - подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 1 януари 2017 г.), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.);

3.3. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Ръководството, счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно, не са взети в предвид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила ще зависят от решението за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

КРМСФО Разяснение 22 „Сделки с чуждестранна валута и авансови възнаграждения“ – (в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.);

Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третират за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на

транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания - дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане.

Предприятията могат да прилагат изменението на изцяло ретроспективна база. Като алтернатива, Дружеството може да прилага разяснението за бъдещи периоди по отношение на всички активи, разходи и приходи, които са признати първоначално на или след:

- (i) началото на отчетния период, в който предприятието прилага разяснението за първи път, или
- (ii) началото на предходния отчетен / период, представен като сравнителна информация в индивидуалния/консолидирания финансов отчет за отчетния период, в който Дружеството прилага разяснението за първи път.

Разяснението е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. По-ранното прилагане на разяснението е допустимо и трябва да бъде оповестено

КРМСФО 23 „Несигурност, свързана с данъчни третирания на данъци върху дохода“ - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.);

Дават се насоки за прилагане на изискванията за признаване и оценяване на МСС 12 Данъци върху дохода, когато съществува несигурност, свързана с данъчни третирания на данъци върху дохода (т.е. несигурност дали избраното от предприятието данъчно третиране ще бъде прието от данъчните власти съгласно данъчното законодателство).

Промени в МСС 40 „Инвестиционни имоти“ - Трансфери на инвестиционни имоти - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.);

Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти“.

Изменение в МСФО 9 „Финансови инструменти“ - Предплащания с негативна компенсация - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.);

Променят се съществуващите изисквания на МСФО 9 по отношение на права за прекратяване, за да се позволи оценяване по амортизирана стойност (или, в зависимост от бизнес модела, по справедлива стойност в ДВД), дори в случай на плащане на негативна компенсация.

Изменение в МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и в съвместно контролирани предприятия“ - Дългосрочни инвестиции в асоциирани предприятия или в съвместно контролирани предприятия - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.);

Уточнява се, че предприятие прилага МСФО 9 при отчитане на дългосрочна инвестиция в асоциирано или в съвместно контролирано предприятие, която е част от нетната инвестиция в това асоциирано или съвместно контролирано предприятие и към която, обаче, не се прилага метода на собствения капитал.

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (пикъл 2015-2017)“ - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.);

МСФО 17 „Застрахователни договори“ - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.);

През май 2017 г. СМСС публикува МСФО 17 Застрахователни договори (МСФО 17), изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. След влизането му в сила, МСФО 17 ще замени МСФО 4 Застрахователни договори (МСФО 4), който беше публикуван през 2005 г. МСФО 17 се прилага към всички видове застрахователни договори (т.е. животозастраховане, общо застраховане, пряко

застраховане и презастраховане), независимо от вида на предприятието, които ги издават, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти с допълнителен, негарантиран доход (участие по преценка). Ще се прилагат малко на брой изключения от обхвата. Общата цел на МСФО 17 е да осигури счетоводен модел на застрахователните договори, който е по-полезен и последователен за застрахователите.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансова отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изгoten при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-долу в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансова отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два отделни отчета: отчет за печалбата или загубата и отчет за всеобхватния доход.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет

и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.4. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на въглища и предоставяне на услуги и други приходи. Приходите са представени в пояснение 18.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени работи, направени от Дружеството.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Дружеството, са изгълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.4.1. Продажба на продукция и стоки

Продажбата на продукция включва добив и продажба на въглища. Приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.4.2. Предоставяне на услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават на база на етапа на завършеност на сделката към отчетната дата. Етапът на завършеност на сделката се определя пропорционално на срока по договора, за който е договорено да бъдат предоставени услугите. Когато резултатът от сделката (договора) не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколкото извършенните разходи подлежат на възстановяване.

4.4.3. Други приходи

Другите приходи, включват основно приходи от наеми и неустойки по договори. Приходите се признават, когато са предоставени/платени.

4.4.4. Приходи от лихви и дивиденти

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденти се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.5. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Разходите се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която не би довело до признаване на актив или пасив, неотговарящ на определенията за активи и пасиви в Общата (концептуална) рамка към и в самите МСФО).

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изгълняват.

4.6. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи”.

4.7. Нематериални активи

Нематериалните активи включват лицензи, софтуер, права за ползване и други нематериални активи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезните живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- | | |
|---------------------|--------------|
| • Лицензи | 2 г. - 8 г. |
| • Софтуер | 1 г. - 10 г. |
| • Права за ползване | 3 г. - 35 г. |
| • Други | 1 г. - 10 г. |

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация обезценка“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъплението от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата на ред „Други приходи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на съществените имоти, машини и съоръжения се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Преоценките се извършват при спазване на следната периодичност на преоценката:

- когато справедливата стойност на активите търпи само незначителни промени, преоценката се прави на всеки три години;
- когато справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката им се извършва на по-кратки интервали от време, така че балансовата стойност на актива да не се различава съществено от справедливата му стойност.

Честотата на последващите преоценки на имоти, машини и съоръжения при прилагане на модела на преоценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преоценен актив към края на отчетния период.

В тази връзка, при извършване на годишната инвентаризация в края на отчетния период (края на финансовата година) Дружеството преглежда имоти, машини и съоръжения за индикации, че тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност.

Като съществено отклонение се приема отклонение на балансовата стойност от справедливата стойност на актива към дата на изготвяне на финансия отчет с над 5%. Съществено е отклонението и ако то е под 5%, но разликата между балансовата стойност и справедливата стойност като кумулативна

величина на имоти, машини и съоръжения е съществена за целите на изготвяне на консолидирания финансов отчет.

Последващото оценяване на всички останали имоти, машини и съоръжения се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезната живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Не се амортизират земи, от които не се добиват въглища, произведения на изкуството и разходи за придобиване на имоти, машини и съоръжения. Дружеството амортизира земите, от които се добиват въглища, като третира тези земи с ограничен полезен живот и начислената амортизация се определя по начин, който отразява изгодите, които ще бъдат извлечени от тях, а именно на база очакваният добив на полезни изкопаеми. Годишната амортизационна квота за амортизируемите земи се получава, като амортизационната норма се приложи към неамортизираната стойност на амортизируемите земи.

Годишната амортизационна норма на тези земи се изчислява като коефициент, както следва:

$$K = \frac{\Delta B}{OBZ + BZ + VZN}$$

където:

ΔВ	добити въглища в тонове
OBZ	открити въглищни запаси
BZ	блокирани запаси
VZN	въглищни запаси под напредъка

Амортизацията на всички останали имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- | | |
|------------------------|---------------|
| • Сгради | 10 г. - 80 г. |
| • Машини и съоръжения | 2 г. - 50 г. |
| • Транспортни средства | 2 г. - 45 г. |
| • Стопански инвентар | 2 г. - 25 г. |

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъплението от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата на ред „Други приходи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.9. Отчитане на лизинговите договори

При лизингополучателя

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг” правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху настия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на настия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има

такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

При лизингодателя

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Дружеството, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в отчета за печалбата или загубата за съответния отчетен период.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор. Доходът от продажба на активите се включва в отчета за печалбата или загубата за съответния период. Признаването на финансения приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

4.10. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.10.1. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансния актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансова пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.10.2. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финанс инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за обезценка на активи”.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които са определени като финансови активи на разположение за продажба или не спадат към нито една от

останалите категории финансови активи. Финансовите активи на разположение за продажба на Дружеството включват акции. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в отчета за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансова актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като рекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденти се признават в печалбата или загубата като „финансови приходи“. Възстановяване на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на дълговите финансовые инструменти, при които възстановяването се признава в печалбата или загубата, само ако възстановяването може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

4.10.3. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансовые инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансовые инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансовые инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платими при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансового пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

4.11. Материални запаси

Материалните запаси включват основни материали, незавършено производство и резервни части и консумативи и други. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече

обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.12. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход напр. преоценка на земя или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.13. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой и парични средства по банкови сметки.

4.14. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденти

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Законови резерви са формирани като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон.

Преоценъчните резерви включват резерв от преоценки на нефинансови активи и е представен нетно от данци..

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденти на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица“ в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.15. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор (КТД) при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение, както следва:

до 10 (десет) години – 2 (две) брутни заплати;

от 10 (десет) до 20 (двадесет) години – 6 (шест) брутни заплати;

от 20 (двадесет) до 25 (двадесет и пет) години – 10 (десет) брутни заплати;

от 25 (двадесет и пет) до 35 (тридесет и пет) години – 15 (петнадесет) брутни заплати;

над 35 (тридесет и пет) години – 16 (шестнадесет) брутни заплати

Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Задължението, признато в отчета за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи два пъти годишно с помощта на независим акционер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взима предвид доходността на дългосрочни АЦК.

Акционерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.16. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, когато има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи и когато може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна.

Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение.

Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време се представя като финансова разход.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Дружеството в пояснение 28.

4.17. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на баланса, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

4.17.1. Лизинг

Съгласно МСС 17 „Лизинг“ ръководството класифицира лизинговите договори за оборудване като финансова лизинг. В някои случаи лизинговата транзакция не е еднозначна и ръководството преценява дали договорът е финансова лизинг, при който всички съществени рискове и ползи от собствеността върху актива се прехвърлят на лизингополучателя.

4.17.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.18. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.18.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия

дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.10). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.18.2. Справедлива стойност на имоти, машини и съоръжения

Дружеството отчита последващо основни групи имоти, машини и съоръжения по преоценена стойност, като използва доклади на независими външни оценители за определяне на справедливата им стойност. Подробна информация относно преоценката, използваните оценителски методи, допускания, и преценки при определяне на справедливата стойност е представена в пояснение 6 Имоти, машини и съоръжения.

4.18.3. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезната живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2017 г. ръководството определя полезната живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.18.4. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси 106 926 хил. лв. (2016 г.: 126 187 хил. лв.) се влияе от потреблението.

4.18.5. Обезценка на кредити и вземания

Ръководството преценява адекватността на обезценката на трудно събирами и несъбирами вземания от клиенти а на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбирами вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

4.18.6. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява с помощта на независим акционер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на акционерските допускания, които може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

4.18.7. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използванията предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансова инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.18.8. Провизии

Провизия за разходи за рекултивация на нарушен при минните работи земи се признава, когато е вероятно, че ще бъдат извършени разходи или възстановителни работи и Дружеството е задължено, по закон или по договорно задължение, да предприеме такива действия.

Към края на отчетния период, в настоящия годишен финансов отчет е призната провизия за разходи за рекултивация на нарушен при минните работи терени.

Провизията е изчислена на база на най-надеждната оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към края на отчетния период. При определянето на провизията са взети предвид действащото екологично законодателство, предстоящите за изземване земи, иззетите нерекултивирани земи, стойността на рекултивация на 1 декар земя, както и очакваните количества запаси от въглища до 2043 г., когато изтича концесията за добив на въглища, предоставена на Дружеството.

Тъй като съществува значителна несигурност за времевите периоди на бъдещите дейности по рекултивация на земите, които ще бъдат извършени от Дружеството, ръководството не е в състояние да определи сегашната стойност на разходите за рекултивация, поради което провизията е представена по недисконтираната ѝ стойност.

В бъдеще оценката на провизията за рекултивация би могла да се изменя в различна степен в зависимост от промените на екологичното законодателство и гореспоменатите фактори за нейното изчисление.

Дружеството признава провизиите по съдебни дела в случаите когато има настоящо задължение и може да направи разумна оценка относно размера на задълженето.

4.18.9. Разходи за разкривка

Разходите за разкривка са разходи, извършени от Дружеството за откриване на готовите за изземване въглищни запаси. Разходи за разкривка се оценяват на база на набраните разходи по разходни центрове, участващи в разкривната дейност, разпределят се в стойността на добитите и готовите за изземване въглища. Стойността на разходите за разкривка, която се отнася за подготовките за изземване въглища се представя като незавършено производство.

4.19. Финансирания (правителствени дарения)

Правителствените дарения (финансирания) се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението (финансирането) ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени. Когато дарението (финансирането) е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставянето му на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението (финансирането) е свързано с актив, то се представя като приход за бъдещ период и се включва в доходите през периода на полезен живот на свързания с него актив.

Когато Дружеството получава непарични правителствени дарения, дарението и актива се отчитат по номинална стойност, като дарението (финансирането) се признава като приход в отчета за печалбата или загубата за срока на полезния живот на актива.

5. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват лицензи, софтуер, права за ползване и други нематериални активи. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Лицензи '000 лв.	Софтуер '000 лв.	Права за ползване '000 лв.	Други '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност					
Сaldo към 1 януари 2017 г.	245	4416	2863	362	7,886
Новопридобити активи	-	73	296	-	369
Отписани активи	-	(1)	(600)	-	(601)
Сaldo към 31 декември 2017 г.	245	4,488	2,559	362	7,654
Амортизация					
Сaldo към 1 януари 2017 г.	(241)	(3,841)	(2,672)	(350)	(7,104)
Амортизация	(4)	(137)	(67)	(2)	(210)
Отписани активи	-	1	600	-	601
Сaldo към 31 декември 2017 г.	(245)	(3,977)	(2,139)	(352)	(6,713)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	-	-	511	420	10
					941

	Лицензи '000 лв.	Софтуер '000 лв.	Права за ползване '000 лв.	Други '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност					
Сaldo към 1 януари 2016 г.	245	4,467	2,962	360	8,034
Отписани активи	-	(86)	(79)	-	(165)
Трансферирани активи	-	35	(20)	2	17
Сaldo към 31 декември 2016 г.	245	4,416	2,863	362	7,886
Амортизация					
Сaldo към 1 януари 2016 г.	(234)	(3,753)	(2,787)	(347)	(7,121)
Трансферирани активи	-	-	96	-	96
Амортизация	(7)	(171)	(59)	(3)	(240)
Отписани активи	-	83	78	-	161
Сaldo към 31 декември 2016 г.	(241)	(3,841)	(2,672)	(350)	(7,104)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	4	575	191	12	782

Дружеството няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 31 декември 2017 г.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

6. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват земи и сгради, земи за добив на въглища, машини, съоръжения и оборудване, транспортни средства, стопански инвентар и други и разходи за придобиване на дълготрайни материални активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земи за добив на въглища '000 лв.	Земи за добив на въглища '000 лв.	Машини, съоръжения и оборудване '000 лв.	Транспортни средства '000 лв.	Стопански инвентар и други '000 лв.	Разходи за придобиване '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност							
Сaldo към 1 януари 2017 г.	105,250	23,857	855,905	35,032	5,574	38,409	1,064,027
Новопридобити активи	1,739	55	8,095	2,832	129	53,049	65,899
Отписани активи	(252)	(111)	(19,720)	(336)	(164)	(3,834)	(24,417)
Трансферирани активи	350	231	55,040	3,582	5	(59,208)	-
Обезценка	-	-	-	-	-	(5,013)	(5,013)
Сaldo към 31 декември 2017 г.	107,087	24,032	899,320	41,110	5,544	23,403	1,100,496
Амортизация							
Сaldo към 1 януари 2017 г.	(8,912)	(4,804)	(172,092)	(10,116)	(4,453)	-	(200,377)
Амортизация	(2,228)	(1,548)	(76,099)	(4,231)	(251)	-	(84,357)
Отписани активи	227	8	7,305	291	160	-	7,991
Трансферирани активи	(3)	-	48	(47)	2	-	-
Сaldo към 31 декември 2017 г.	(10,916)	(6,344)	(240,838)	(14,103)	(4,542)	-	(276,743)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	96,171	17,688	658,482	27,007	1,002	23,403	823,753

	Земи за добив на въглища '000 лв.	Земи за добив на въглища '000 лв.	Машини, съоръжения и оборудване '000 лв.	Транспортни средства '000 лв.	Стопански инвентар и други '000 лв.	Разходи за придобиване '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност							
Сaldo към 1 януари 2016 г.	103,392	23,223	805,593	30,941	5,586	34,446	1,003,181
Ново придобити активи	401	141	12,179	3,243	169	81,730	97,863
Отписани активи	(65)	(39)	(34,100)	(538)	(181)	(2,075)	(36,998)
Трансферирани активи	1,522	532	72,233	1,386	-	(75,692)	(19)
Сaldo към 31 декември 2016 г.	105,250	23,857	855,905	35,032	5,574	38,409	1,064,027
Амортизация							
Сaldo към 1 януари 2016 г.	(6,606)	(3,354)	(116,396)	(7,147)	(4,317)	-	(137,820)
Амортизация	(2,312)	(1,355)	(63,400)	(3,380)	(300)	-	(70,747)
Отписани активи	7	1	7,652	463	164	-	8,287
Трансферирани активи	(1)	(96)	52	(52)	-	-	(97)
Сaldo към 31 декември 2016 г.	(8,912)	(4,804)	(172,092)	(10,116)	(4,453)	-	(200,377)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	96,338	19,053	683,813	24,916	1,121	38,409	863,650

Съгласно счетоводната политика на Дружеството и групата на БЕХ активи, отчитани по преоценена стойност са оценени към 30.06.2015г.

Съгласно договор №42-2015 от 11.06.2015 г. БЕХ ЕАД възлага оценка на справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения на Мини Марица изток ЕАД да се извърши от сертифицирана фирма

, „Инженерингсервиз София“ ООД гр. София. Оценката е звършена съгласно изискванията на МСС 16, МСС 36 и МСФО 13, както и при спазване на изискванията на Международните стандарти за оценка и в частност МСО 300 „Оценки за целите на финансово отчитане“, и там където е приложимо Технически информационен документ 2 „Разходен подход за оценка на материални активи“

За достигане до заключение за справедливата стойност на оценяваните активи оценителите, са преценили като допустими и възможно приложими - подходът на базата на разходите (разходен подход) и подходът на пазарните сравнения(пазарен подход):

- Пазарен подход

Пазарният подход установява стойността чрез анализ на скорошни продажби на сравнима собственост. Пазарният подход сравнява оценявания актив с други, за които вече има извършена транзакция на собствеността. Стойността на аналога се намалява с отбиви за размер, местоположение, изграденост на инфраструктурата в района и други фактори, за да се постигне сравнимост на активите.

С оглед прилагане на метода, данни са получени от информация, събрана от публични търгове, каталози на подобни активи, предлагани за продажба, конфиденциална информация, свързана с продажба на подобни активи. След събиране на пазарни данни, собствеността, подлежаща на оценяване, е проучена, за да се определи нейното състояние, как е била поддържана, рекондиционирана и преустроена в миналото и други фактори на използване, които биха повлияли и тяхната сравнимост с позициите, които се обменят на пазара. Преценени са положителните и отрицателни атрибути и измерени спрямо характеристиките на сравнимите.

- Разходен подход

Разходният подход обикновено осигурява най-надеждна индикация за стойността на подобренията върху земята, сградите със специално предназначение, специалните конструкции, инфраструктура и специалните машини и оборудване.

Разходният подход оценява стойността на базата на разхода за възпроизвеждане или подмяна на собствеността, намален с обезценяването, породено от физическо износване и функционално (техническо) и икономическо о старяване, ако има такова и то може да се измери.

Физическо обезценяване е форма на обезценяване и представлява загуба на стойност в резултат на нормално използване на съоръженията и на излагането им въздействията на околната среда.

Функционалното (техническото) стареене е загуба на стойност, причинена от фактори, присъщи на актива, като промени в материалите и технологиите, които водят до излишни капиталови разходи в съществуващите съоръжения, липса на пълно използване и невъзможност за разширяване или осъвременяване на собствеността.

Разходът за възпроизвеждане или подмяна на актива с нов включва както стойността на актива, така и разходите за транспорт, застраховка, товаро-разтоварни работи, монтаж и изпитвания за въвеждане в експлоатация.

Разходът за ново възпроизводство на оборудване със специален дизайн и производство е базиран на текущи пазарни цени за труд, материали и производствени компоненти, плюс проектантски хонорар, инженерингов хонорар и режийни разноски и печалба.

Входящите данни, използвани при подходите за оценяване на активите, могат да бъдат категоризирани като хипотези преобладаващо от 3-то ниво, базирани на наблюдавани пазарни данни със значими корекции или ненаблюдани данни.

Оценката по справедлива стойност към 30.06.2015 г. е базирана на наблюдавани и в по-голямата си част основно на ненаблюдани данни поради специфичния характер на основната част от имотите, машините и съоръженията. Тези данни са коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. Поради специфичния характер и въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

Всички разходи за амортизация и обезценка на имоти машини и съоръжения са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация и обезценка”.

Дружеството е заложило материални активи като обезпечения по свои задължения. Допълнителна информация е предоставена в пояснение Заеми (Пояснение 16) и Свързани лица (Пояснение 27)

Преглед за обезценка

Към 31 декември 2017 г. Дружеството е извършило преглед за обезценка на имоти, машини и съоръжения, при спазване изискванията на МСС 36 „Обезценка на активи” и на основание Заповед №РД-09-610/06.12.2017 година.

Определена е стойност в употреба на единица генерираща парични потоци. Паричните потоци за целите на прегледа за обезценка са формирани въз основа на Бизнес план на Дружеството, приет с решение на СД на БЕХ ЕАД от 19.10.2017 год. Използван е дисконтов фактор е 1,4%.

На база на извършения преглед не са установени индикации за това, че балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения надвишава тяхната възстановима стойност.

Към 31 декември 2017 г. разходите за придобиване на дълготрайни активи включват предоставени аванси на доставчици в размер на 7,247 х. лв. (31 декември 2016 г.: 8,102 х.лв.) и неприключени инвестиционни проекти за 16,156 х.лв. (31 декември 2016 г.: 30,307 х.лв.)

През 2017 година е извършен преглед относно очакваната реализация на някои от проектите в процес на изграждане

С Протокол №02-2018/02.02.2018 година на Съвета на директорите Дружеството взе решение да признае загуба от обезценка на активи, отчитани в Очета за финансовото състояние в размер на 5 013 хил.лева (бележка 22). Обезценка се извърши в съответствие с Протокол от 30.10.2017 година на Технически съвет на Дружеството, който направи анализ на незавършените обекти и изготвените проекти (ППР). При анализа се отчете влиянието на следните вътрешни и външни фактори:

- идентифициране и преглеждане на проекти за изграждане на дълготрайни активи, за които не са извършвани инвестиции за период по-дълъг от 60 месеца спрямо датата на преглед на активите;
- икономическата осъществимост на проектите, обоснованост и ефекти при реализирането им съгласно инвестиционната програма на Дружеството за следващия 5 годишен период и очаквани регуляторни изисквания;
- външни и вътрешни фактори, които могат да имат въздействие върху способността да възстанови разходите за придобиване- липса на финансиране, прекратени договори, специфика и очакван срок за въвеждане в употреба.

Капитализирани разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването на отговарящи на условията активи, са капитализирани като част от стойността на тези активи. За периода в стойността на придобиване на два актива, които са определени като отговарящи на условията са капитализирани 15 хил. лв. разходи по заеми по два инвестиционни заема получени целево за финансирането на придобиването на тези активи. Капитализирани са 100% от разходите по двата заема за периода.

7. Дългосрочни финансови активи

Сумите, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят към следните категории дългосрочни финансови активи:

Финансови активи на разположение за продажба	31 декември	
	'2017 '000 лв.	'2016 '000 лв.
Ценни книжа	147	149
	<hr/>	<hr/>
	147	149

7.1. Финансови активи на разположение за продажба

Балансовата стойност на финансовите активи на разположение за продажба, включващи ценни книжа, е представена, както следва:

Регистрирани акции	31 декември	
	'2017 '000 лв.	'2016 '000 лв.
ЗАД Енергия	147	147
Зевс Холдинг	-	2
Балансова стойност	<hr/>	<hr/>
	147	149

Инвестициите са оценени по цена на придобиване.

Съгласно Протокол №04 от 09.03.2018 г. на Съвета на директорите на Дружеството е взето решение за отписване от отчета за финансовото състояние, съучасието в капитала на „Зевс холдинг“ АД в размер на 2 хил. лв., представляващи дял от 4 % съучастие. Основание за промяната е § 5 г, ал. 4 от Преходните и заключителни разпоредби от Закона за търговския регистър поради заличаване от регистрите на посоченото търговско дружество.

За 2017 г. са получени дивиденти в размер на 826 хил. лв. от ЗАД Енергия (2016 г.: 994 хил. лв.).

8. Други финансови активи

Сумите, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят към следните категории дългосрочни финансови активи:

	31 декември	
	'2017 '000 лв.	'2016 '000 лв.
Вземания от финансови институции в несъстоятелност	-	18,163
Обезценка	<hr/>	<hr/>
	(16,155)	2,008
	<hr/>	<hr/>
	-	2,008

Вземанията представляват парични средства по открита в КТБ АД- набирателна сметка „Фонд за напускане“, съгласно сключен Договор за концесия (Пояснение 1) и одобрен от Министерството на енергетиката Цялостен проект и Схематичен проект за напускане.

С решение №664/22.04.2015 г. на Софийски градски съд, Корпоративна търговска банка АД (КТБ АД) е обявена в несъстоятелност. Предявените вземания са приети и включени в списъка на кредиторите. Към 31 декември 2016 г. ръководството, на основание Протокол №03-2017 на Съвета на директорите на „Мини Марица-изток“ ЕАД, Протокол №18-2017 и Протокол № 21-2017 година на Съвета на директорите на БЕХ, определи ефектът от съществуващата несигурност по отношение на възстановимата стойност и прие за разумно през 2016 г. да бъде признатата частична загуба от обезценка на вземанията от КТБ АД - в несъстоятелност до размера на определената от синдиците сума за разпределене 2,008 хил. лв. Признатата обезценката към 31.12. 2016 година е в размер на 16,155 хил. лева.

Вземането в размер на 2,008 хил. лв. е класифицирано като текущо и е представено в бележка 11 „Търговски и други вземания“, статия „Други вземания“.

9. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2017	Признати в	Признати в 31 декември 2017
		друг всебхватен доход	
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	43,772		(2,715) 41,057
Обезценка на финансови активи	(1,615)		(1,615)
Текущи активи			
Обезценка на вземания	(57)		(57)
Нетекущи пасиви			
Провизия за рекултивация	(9,584)		(421) (10,005)
Пенсионни и други задължения към персонала	(6,801)	(688)	(282) (7,771)
Текущи пасиви			
Неизползвани отпуски на персонала	(813)		(376) (1,189)
Неплатени доходи на персонала	(5)		(4) (9)
Провизии за съдебни дела	(10)		(10)
	24,887	(688)	(3,798) 20,401
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(18,885)		(20,656)
Отсрочени данъчни пасиви	43,772		41,057
Нетно отсрочени данъчни пасиви	24,887		20,401

Отсрочените данъци за сравнителния период 2016 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2016	Признати в	Признати в 31 декември 2016
		друг всебхватен доход	
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	46,516	-	(2,744) 43,772
Обезценка на финансови активи	(363)	-	(1,252) (1,615)
Текущи активи			
Обезценка на вземания	(57)	-	(57)
Нетекущи пасиви			
Провизия за рекултивация	(10,126)	-	542 (9,584)
Пенсионни и други задължения към персонала	(6,904)	116	(13) (6,801)
Текущи пасиви			
Неизползвани отпуски на персонала	(686)	-	(127) (813)
Неплатени доходи на персонала	(244)	-	239 (5)
Провизии за съдебни дела	(13)	-	3 (10)
	28,123	116	(3,352) 24,887
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(18,393)		(18,885)
Отсрочени данъчни пасиви	46,516		43,772
Нетно отсрочени данъчни пасиви	28,123		24,887

Сумите, признати в другия всеобхватен доход, се отнасят до и преоценките по планове с дефинирани доходи.

Всички отсрочени данъчни активи са включени в отчета за финансовото състояние.

10. Материални запаси

	31 декември '2017 ‘000 лв.	31 декември '2016 ‘000 лв.
Резервни части и консумативи	59,939	65,989
Незавършено производство	30,547	39,663
Основни материали	11,777	15,672
Горива	1,023	1,188
Други	3,640	3,675
Материални запаси	106,926	126,187

Археството не е предоставило материални запаси като обезпечение на задължения към 31 декември 2017 г.

11. Търговски и други вземания

	31 декември '2017 ‘000 лв.	31 декември '2016 ‘000 лв.
Търговски вземания	34,945	39,255
Обезценка на търговски вземания	(566)	(566)
Търговски вземания, нетна сума	34,379	38,689
Други вземания	18,690	1,054
Съдебни и присъдени вземания	(16,155)	239
Финансови активи	37,211	39,982
Аванси, предоставени на доставчици	8	332
Предплатени разходи	2,450	2,624
Нефинансови активи	2,458	2,956
Търговски и други вземания	39,669	42,938

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

През 2017 година е склучено с Брикел ЕАД Допълнително споразумение от дата 01.01.2017 към Договор № 2-2015/09.09.2015 за доставка на лигнитни въглища. Удължава се срока на Договора от 01.01.2017 до 31.12.2017 и се договарят количества лигнитни въглища, които ММИ ще доставя на Брикел ЕАД през този период.

Ръководството на Археството полага всички усилия за оптимизиране на разходите и събиране на вземанията.

На 15.02.2017 година е склучен Договор за цесия на парично вземане между „Мини Марица-изток“ ЕАД и „Електроенергиен Системен Оператор“ ЕАД, по силата на който „Мини Марица-изток“ ЕАД (цедент) прехвърля на „Електроенергиен Системен Оператор“ ЕАД свои парчни вземание от „Брикел“ ЕАД, в общ размер на 4,000,000 лева, с включено ДДС, без дължимите върху тях вече възникнали лихви, неустойки и други до датата на Договора за цесия.

На 20.03.2017 година е склучен Договор за цесия на парично вземане между „Мини Марица-изток“ ЕАД и „Електроенергиен Системен Оператор“ ЕАД, по силата на който „Мини Марица-изток“ ЕАД (цедент) прехвърля на „Електроенергиен Системен Оператор“ ЕАД свои парчни вземание от „Брикел“ ЕАД, в общ размер на 200,000 лева, с включено ДДС, без дължимите върху тях вече възникнали лихви, неустойки и други до датата на Договора за цесия.

На 24.04.2017 година е сключен Договор за цесия на парично вземане между „Мини Марица-изток“ ЕАД и „Национална Електрическа Компания“ ЕАД, по силата на който „Мини Марица-изток“ ЕАД (целент) прехвърля на „Национална Електрическа Компания“ ЕАД свои парчни вземание от „Брикел“ ЕАД, в общ размер на 300,000 лева, с включено ДДС, без дължимите върху тях вече възникнали лихви, неустойки и други до датата на Договора за цесия.

Всички търговски и други вземания на Дружеството са прегледани относно иницииации за обезценка.

С решение на ОС-Стара Загора от 06.07.2015 година, поставено по търговско дело №212/2014 година по описа на съда, „Ремотекс -Раднево“ ЕАД е в открито производство по несъстоятелност. В законоустановения срок Дружеството е предявило вземанията си пред ОС – Стара Загора, и е включено в Списъка на приетите от синдика вземания под №30, с вземане в размер на 665 457,78 лв. С протокол №6-2016/29.02.2016 година по решение на Съвета на Директорите на „Мини Марица-изток“ ЕАД е взето решение за обезценка на вземането в размер на 100%, поради малката вероятност те да бъдат събрани.

Най-значимите търговски вземания към 31 декември са представени, както следва:

	31 декември '2017 '000 лв.	31 декември '2016 '000 лв.
АЕС Марица Изток 1	14,286	13,164
Брикел ЕАД	19,608	24,508
Ремотекс Раднево ЕАД	566	566
Ремотекс -М ЕАД	141	234
М и М Милицер и Мюнх БГ ООД	174	372
Други	170	411
	34,945	39,255

Анализ на необезценените просрочени търговски и други вземания е представен в пояснение 30.2.

12. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	31 декември '2017 '000 лв.	31 декември '2016 '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
български лева	21,726	12,718
евро	49	22
шатски долари	2	2
britански лири	2	2
швейцарски франк	3	3
японски юени	8	9
Пари и парични еквиваленти	21,790	12,756

	31 декември '2017 '000 лв.	31 декември '2016 '000 лв.
Парични средства в банкови сметки	21,546	12,307
Парични средства в брой	74	137
Краткосрочни депозити		
Блокирани парични средства със специално предназначение	170	312
Общо	21,790	12,756

Блокираните парични средства на Дружеството към 31 декември 2017 г., са 170 хил. лв. (2016 г.: 169 хил. лв.) и са по разплащателна сметка със специално предназначение в Алианц Банк България АД във връзка с договор с КЕВР.

Дружеството има наложен запор на вземанията си от банкови сметки, които към 31.12.2017 година са в размер на 143 хил. лева, за предявени суми за неоснователо задържани банкови гаранции.

13. Собствен капитал

13.1. Акционерен капитал

С решение на Министерството на Енергетиката, прококолирано с Протокол ЕРД-21-15/28.06.2017 година, се дава разрешение на Български Енергиен Холдинг ЕАД за увеличение на капитала на дъщерните дружества в т. ч и увеличение на капитала на Мини „Марица изток“ ЕАД гр.Раднево с 50,000 хил.лева.

На 13.07.2017 година увеличението на акционерния капитал е вписано в Агенцията по вписванията за промяна в капитала на Дружеството в размер на 121,124,700.00 лева, изцяло записан и внесен.

Към 31.12.2017 година регистрираният капитал се състои от 12,112,470 броя поименни акции с номинална стойност в размер на 10 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на Дружеството. Едноличен собственик на акционерния капитал е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, като 100% от регистрирания капитал на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД са собственост на държавата. Правата на едноличния собственик се упражняват от Министъра на енергетиката.

	2017 г.	2016 г.
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	7,112,470	6,981,000
Емисия на акции	<u>5,000,000</u>	<u>131,470</u>
Брой издадени и напълно платени акции	<u>12,112,470</u>	<u>7,112,470</u>
Брой акции, оторизирани за плащания на базата на акции	<u>12,112,470</u>	<u>7,112,470</u>
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	<u>12,112,470</u>	<u>7,112,470</u>

13.2. Законови и преоценъчни резерви

	Законови резерви '000 лв.	Преоценки по планове с дефинирани доходи '000 лв.	Проеопце нъчен резерв '000 лв.	Общо '000 лв.
Сaldo към 1 януари 2017 г.	171,460	(26,497)	562,214	707,177
Преоценки по планове с дефинирани вноски		(6,196)		(6,196)
Отписан преоценъчен резерв			(6,840)	(6,840)
Друг всеобхватен доход за годината след данъци	-	(6,196)	(6,840)	(13,036)
Сaldo към 31 декември 2017 г.	171,460	(32,693)	555,374	694,141
Сaldo към 1 януари 2016 г.	171,460	(27,542)	577,369	721,287
Преоценки по планове с дефинирани вноски		1,045		1,045
Отписан преоценъчен резерв			(15,155)	(15,155)
Друг всеобхватен доход за годината след данъци	-	1,045	(15,155)	(14,110)
Сaldo към 31 декември 2016 г.	171,460	(26,497)	562,214	707,177

Законовите резерви към 31.12.2017 г. са в размер на 171 460 хил. лв. (2016 г.: 171 460 хил. лв.). Законовите резерви са формирани като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон. Те се заделят докато достигнат една десета или по-голяма част от капитала. Източници за формиране на законовите резерви са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на акционерите. Законовите резерви могат да бъдат използвани единствено за покриване на загуби от текущия и предходни отчетни периоди.

Преоценъчният резерв към 31.12.2017 г. е в размер на 555,374 хил. лв. (2016 г.: 562,214 хил. лв.). Този резерв е формиран в резултат на преоценки на имоти, машини и съоръжения нетно от данъци и не подлежи на разпределение към едноличния собственик на Дружеството.

Резервите, свързани с преоценки по планове с дефинирани доходи към 31.12.2017 г. представляват акционерски загуби по планове с дефинирани доходи признати в съответствие с акционерски доклад и изискванията на МСС 19 Доходи на персонала.

Разпределени дивиденти

Съгласно Протокол 38-2017/10.05.2017 година на Съвета на директорите на „Български енергиен холдинг“, в съответствие с Разпореждане № 2 от 23.02.2017 г. на Министерски съвет, Дружеството през месец май разпределя дивидент в полза на БЕХ в размер на 50% от печалбата за 2016 година в размер на 741 519,34 лева. Към 31 декември 2017 г. дивидента е платен.

Дивидентът на една акция е 0.10 лв.

Към датата на съставяне на финансовия отчет за Дружеството, в съответствие Разпореждане № 2/09.03.2018 г. на Министерски съвет за установяване и внасяне в полза на държавата на отчисления от печалбата от държавни предприятия и търговски дружества с държавно участие на капитала, е възникнало задължение да плати през 2018 г. дивидент за държавата, като краен собственик, чрез Български Енергиен Холдинг ЕАД, 50% от печалбата след данъчно облагане за 2017 г. По този начин ще бъде начислен дивидент към БЕХ ЕАД в размер на 2 803 076,21 лв. Дивидента на една акция е 0.23 лева.

14. Провизии

Балансовата стойност на провизията за рекултивация може да бъде представена, както следва:

	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Провизия за рекултивация		
Балансова стойност към 1 януари	95,839	101,261
Допълнителни провизии	4,211	3,848
Промяна в приблизителната оценка	-	(9,270)
Балансова стойност към 31 декември	100,050	95,839
Представени в отчета за финансовото състояние като:		
Нетекущи провизии	99,023	94,738
Текущи провизии	1,027	1,101

База за определянето на средните предполагаеми разходи за рекултивация на един тон продукция е действащото екологично законодателство, предстоящите за изземване земи, иззетите нерекултивирани земи, стойността на рекултивация на 1 декар земя, както и очакваните количества запаси от въглища до 2043 г. Сумата на начислените провизии през 2017 г. и 2016 г. е изчислена на базата на следните данни:

	2017г.	2016г.
Добити въглища (хил. тона)	30,337	27,762
Разходи за рекултивация (лева/тон продукция)	0.14	0.14

Тъй като съществува значителна несигурност за времевите периоди на бъдещите дейности по рекултивация на земите, които ще бъдат извършени от Дружеството, ръководството не е в състояние

да определи сегашната стойност на разходите за рекултивация, поради което провизията е представена по недисконтираната ѝ стойност.

В бъдеще оценката на провизията за рекултивация би могла да се изменя в различна степен в зависимост от промените на екологичното законодателство и гореспоменатите фактори за нейното изчисление.

Текущите провизии включват признати задължения по съдебни дела и може да бъде представена, както следва:

	2017г. '000 лв.	2016г. '000 лв.
Задължения за изплащане към към 1 януари	102	132
Начислени разходи по съдебни дела	-	102
Изплатени суми	-	(132)
Балансова стойност към 31 декември	102	102
Представени в отчета за финансовото състояние като:		
Текущи пасиви	102	102

Към 31.12.2017 година е направен преглед на предявените правни искове към Дружеството.

Дружеството не е установило дела, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии.

15. Възнаграждения на персонала

15.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2017г. '000 лв.	2016г. '000 лв.
Разходи за заплати	(162,964)	(156,311)
в.t.ч разходи за неизползван отпуск	(2,934)	(915)
Разходи за социални осигуровки в т.ч.	(52,884)	(49,174)
разходи за осигуровки свързани с пенсии	(35,603)	(33,077)
разходи за осигуровки върху неизползван отпуск	(850)	(278)
Социални разходи	(31,668)	(26,603)
Пенсии - планове с дефинирани вноски	(6,616)	(3,674)
Разходи за персонала	(254,132)	(235,762)

Средносписъчен брой на персонала по категории:

Категории персонал	2017г.	2016г.
Насти лица по трудово правоотношение	7,273	7,241
Ръководители	192	193
Специалисти	475	469
Техници и приложни специалисти	497	510
Помощен административен персонал	223	217
Персонал зает с услуги на населението, търговия и охрана	62	62
Квалифицирани производствени работници и сродни на тях професии	2,156	2,123
Машинни оператори и монтажници	2,935	2,924
Професии неизискващи специална квалификация	733	743

15.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31 декември '2017 '000 лв.	31 декември '2016 '000 лв.
Нетекущи:		
Планове с дефинирани доходи	73,134	64,269
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	73,134	64,269
Текущи:		
Планове с дефинирани доходи	4,581	3,743
Задължения към персонал	24,696	19,931
в т.ч. компенсируеми отпуски	9,201	6,266
Задължения за социално осигуряване	9,170	7,709
в т.ч. компенсируеми отпуски	2,517	1,667
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	38,447	31,383

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2017 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	2017г. '000 лв.	2016г. '000 лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари		
Разходи за текущ трудов стаж	68,012	69,038
Разходи за лихви	6,616	3,674
Преоценки - акционерски (печалби)/загуби от промени в предположенията	1,796	1,959
Изплатени доходи	(6,884)	(1,161)
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	77,715	68,012

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, признати в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2017г. '000 лв.	2016г. '000 лв.
Разходи за текущ трудов стаж	6,616	3,674
Нетни разходи за лихви	1,796	1,959
Общо разходи признати в печалбата или загубата	8,412	5,633

Разходите за текущ стаж са включени в „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, признати в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2017г. '000 лв.	2016г. '000 лв.
Акционерски печалби/(загуби) от промени в предположенията	6,884	(1,161)
Общо приходи (разходи), признати в другия всеобхватен доход	6,884	(1,161)

На базата на минал опит Аружеството очаква да плати вноски по плана за дефинирани доходи за 2017 г. в размер на 4 581 хил. лв.

Значимите акционерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очаквания процент на увеличение на заплатите и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези акционерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2017 г.:

Увеличение (+) / Намаление (-) на:	Увеличение с 1% ‘000 лв.	Намаление с 1% ‘000 лв.
От промяна в лихвен процент		
Обща сума на разходите за лихви и за текущ стаж	114	(161)
Обща сума на задължението към 31 декември 2017	(7,372)	8,611
От промяна в ръста на заплатите		
Обща сума на разходите за лихви и за текущ стаж	723	(611)
Обща сума на задължението към 31 декември 2017	8,541	(7,454)

Използваните демографски статистически предположения се основават на процент на текучество на персонала на Аружеството през последните пет години; смъртност на населението на България съгласно данните на Националния статистически институт и статистически данни от Националния център за здравна информация относно нетрудоспособност на населението и преждевременно пенсиониране.

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

Планът излага Аружеството на акционерски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск:

- Лихвен риск - Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на базата на доходността на емисиите на ДЦК. Спад в пазарната доходност на ДЦК ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Аружеството.
- Риск от промяна в продължителността на живота - Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.
- Инфлационен риск - Увеличение на инфляцията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

16. Задължения по заеми от банки

Заеми, отчитани по амортизирана стойност:

Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	Текущи		Нетекущи	
	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Търговска банка Д	-	285	-	1,995
SGЕкспресбанк	-	-	1,168	-
Общо балансова стойност	-	285	1,168	1,995

Всички заеми са деноминирани в български лева.

Действащи през периода договори за заеми са:

Търговска Банка Д АД, гр. София - Инвестиционен кредит за финансиране на обекти изграждани по Международен фонд Козлодуй с лимит до 3,900 хил. лева. Усвояване на кредита 2014 - 2015 год. Договорен лихвен процент - годишна лихва върху фактически ползваните суми по кредита 1 год. EURIBOR + надбавка от 5,10% годишно. Обезпечение – машини и съоръжения с балансова стойност 7,404 хил. лв. Срок на усвояване и погасяване на кредита - 120 месеца от датата на подписване на договора, с 24 месечен гратисен период и погасяване с 96 вноски след изтичане на гратисния период. На 20.01.2017 година е склучено Допълнително споразумение № 2 между „Мини Марица-изток“ ЕАД и „Търговска Банка Д“ АД, относно Договор за инвестиционен кредит №МТ-538/08.12.2014 година. Страните се споразумяват за следното:

- Общият лимит на предоставения по договора инвестиционен кредит се намалява до сумата в размер на 2,280,154.75 лева;
- Страните договорят нов погасителен план, в който усвоената сума от 2,280,154.75 лева е разпределена на деведесет и шест месечни погасителни вноски, като плащанията е предвидено да се извършват на 20-то число на всеки месец, първата погасителна вноска по главницата е на дата- 20.01.2017 година.

Към 31.12.2017 година кредитът е предсрочно погасен в пълен размер - задължения по главница и лихви няма. Заличен е залог обезпечаващ кредитта в ЦРОЗ през месец януари 2018 година.

Сосиете Женерал Експресбанк АД – Инвестиционен кредит с лимит до 19,100 хил. лева за финансиране изпълнението на Договор №: ММЕ/BWE отнасяща се за: „Проектиране, производство, доставка, изграждане и пускане в експлоатация на роторни багери от типа SRs 2000 в „Мини Марица – Изток“ ЕАД, България“. Усвояването на кредита е предвидено за периода 2016 – 2018 година. Договорен лихвен процент - годишна лихва върху фактически ползваните суми по кредита в размер на ОЛП + надбавка от 1,89% годишно. Еднократна такса за управление и обработка в размер на 0,29 % върху сумата на кредита. Наказателната лихва за просрочие на дължими вноски е в размер на ОЛП + 6%. Обезпечение: Договор за особен залог на активи, чиято стойност покрива размера на кредита. Периода на действие на кредитта е 81 месеца, като е предвиден 21 месечен гратисен период и 60 месечен период за издължаване на задължението по предита. През гратисния период Дружеството ще дължи лихва всеки месец, начислена върху фактически усвоената част от инвестиционния кредит. Към 31.12.2017 година усвоените суми по кредитта са в размер на 719 хил.лв. и са платени такси 48 хил.лв., балансовата стойност на задължението е 671 хил.лв.

Сосиете Женерал Експресбанк АД – Инвестиционен кредит с лимит до 5,200 хил. лева за финансиране изпълнението на Договор №: ММЕ/BWE отнасяща се за: „Проектиране, производство, доставка, изграждане и пускане в експлоатация на роторни багери от типа SRs 200 в „Мини Марица - Изток“ ЕАД, България“. Усвояването на кредита е предвидено за периода 2016 – 2018 година. Договорен лихвен процент - годишна лихва върху фактически ползваните суми по кредита в размер на ОЛП + надбавка от 1,89% годишно. Еднократна такса за управление и обработка в размер на 0,29 % върху сумата на кредита. Наказателната лихва за просрочие на дължими вноски е в размер на ОЛП + 6%. Обезпечение: Договор за особен залог на активи, чиято стойност покрива размера на кредита. Периода на действие на кредитта е 81 месеца, като е предвиден 21 месечен гратисен период и 60 месечен период за издължаване на задължението по предита. През гратисния период Дружеството ще дължи лихва всеки месец, начислена върху фактически усвоената част от инвестиционния кредит. Към 31.12.2017 година усвоените суми по кредитта са в размер на 510 хил.лв. и са платени такси 13 хил.лв., балансовата стойност на задължението е 497 хил.лв.

Сосиете Женерал Експресбанк АД, гр. Варна – Предоставяне на оборотен кредит под формата на овърдрафт с лимит до 20 млн. лв. сключен през м. октомври 2016 година. Срок на пълно усвояване и погасяване на овърдрафта е 12 месеца от датата на сключване на договора, до 11.10.2017 година. Договорен лихвен процент ОЛП + 1,77 %. Кредита е без обезпечение. Към 31.12.2017 год. договора е приключен и няма задължения по кредита.

Обединена Българска Банка АД, гр. София – Предоставяне на оборотен кредит под формата на овърдрафт с лимит до 8 млн. лв. сключен през м. ноември 2016 година. Срок на пълно усвояване и погасяване на овърдрафта е 12 месеца от датата на сключване на договора, до 03.11.2017 година. Договорен лихвен процент ОЛП + 1,95 %. Кредита е без обезпечение. Към 31.12.2017 год. договора е приключен и няма задължения по кредита.

Сосиете Женерал Експресбанк АД, гр. Варна – Предоставяне на оборотен кредит под формата на овърдрафт с лимит до 12 млн. лв. сключен през м. октомври 2017 година. Срок на пълно усвояване и погасяване на овърдрафта е 12 месеца от датата на сключване на договора, до 18.10.2018 година. Договорен лихвен процент ОЛП + 1,44%. Кредита е без обезпечение. Към 31.12.2017 год. няма задължение по кредита.

Сосиете Женерал Експресбанк АД, гр. Варна – Предоставяне на оборотен кредит под формата на овърдрафт с лимит до 8 млн. лв. сключен през м. октомври 2017 година. Срок на пълно усвояване и погасяване на овърдрафта е 12 месеца от датата на сключване на договора, до 18.10.2018 година. Договорен лихвен процент ОЛП + 1,44%. Кредита е без обезпечение. Към 31.12.2017 год. няма задължение по кредита.

Балансовата стойност на банковите заеми се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

17. Търговски и други задължения

	31 декември '2017 '000 лв.	31 декември '2016 '000 лв.
Нетекущи:		
Приходи за бъдещи периоди	22,879	21,744
Нефинансови пасиви	22,879	21,744
Нетекущи търговски и други задължения	22,879	21,744
Текущи:		
Търговски задължения	9,183	25,465
Гаранции по договори за строителство	508	628
Гаранции по договори за услуги	204	308
Получени депозити	1,777	1,589
Финансови пасиви	11,672	27,990
Данъчни задължения	11,253	10,187
Приходи за бъдещи периоди	2,297	2,328
Други задължения	223	527
Нефинансови пасиви	13,773	13,042
Текущи търговски и други задължения	25,445	41,032

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	31 декември '2017 ‘000 лв.	31 декември '2016 ‘000 лв.
Текущи		
Инса Ойл ООД	1,006	1,197
Майнинг Секорити ДЗЗД	945	922
Чез трейд България ЕАД	775	295
Ремотекс Минстрой ДЗЗД	667	418
Мултифорс А.С. ЕООД	376	366
Илия Илиев - Сведи ЕТ	307	320
Каучук АД	274	1,835
Превози Фаворит 2014 ДЗЗД	272	276
Металекс ДООЕЛ	267	-
Сезар Трейд ЕООД	263	-
Булмашинъри Ентерпрайсис ООД	249	-
Пресков АД	235	520
Марица транс 2014 ДЗЗД	221	216
Етракулкс - клон България	198	1,760
Обединение ТМО 2015 ДЗЗД	187	-
Арко Импорт ЕООД	177	-
Енергоремонт Холдинг АД	141	1,239
РД ПБЗН МВР - Стара Загора	134	107
ПВР ЕООД	128	421
Седона ОП ЕООД	122	68
Жилмен -Ж ЕООД	119	222
Санрок ЕООД	114	-
КНД ЕООД	105	-
Реун Холдинг АД	101	-
ДЛВ ЕООД	93	337
Булкомерс ООД	79	82
Ел контрол ЕООД	51	459
Георги Стефанов-Златаров ЕТ	39	96
Металик АД	2	28
Консорциум Бултех 2015	-	5,844
Бургас трак сервис ЕООД	-	1,425
ДЗЗД Пробовземане 2015	-	1,358
Омекском ЕООД	-	729
Булсор Груп ООД	-	700
Сименс ЕООД	-	512
ДЗЗД Ай Ви пи-транс	-	302
Други	1,536	3,411
	9,183	25,465

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Приходи за бъдещи периоди (финансирания)

Признатите приходи за бъдещи периоди се отнасят за финансиране за дълготрайни активи в процес на изграждане.

Финансирането за дълготрайни активи е свързано с Международен фонд „Козлодуй“, като администратор на средствата на фонда е Европейската банка за възстановяване и развитие, а управлението на усвояването им от българска страна се осъществява от Министерството на енергетиката. Финансирането е свързано с енергийната ефективност чрез рехабилитация на тежкото промишлено минно оборудване и подмяна на роторни многокофови багери на Дружеството и други дейности. Финансирането е на обща стойност 30 196 хил. евро. Към 31.12.2017 има сключени шест договора с фирми изпълнители:

- Договор с Реф. MME/PIU „Пъйори енерджи“ – консултант по изпълнението на рамковото споразумение с ЕБВР
- Договор с Реф. MME/C „Сименс“ ЕООД за „Рехабилитация на главните трансформаторни станции и изграждане на нови мобилни такива заедно с прилежащите разпределителни устройства и свързващо оборудване за повишаване на ел.захранването от 6 kV до 20kV за р-к 2 и р-к 3“ за договорна цена € 12 557 535,97. Финансирането се осигурява 70% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 30% от средствата на „Мини Марица-изток“ ЕАД. Договора е приключил към 31.12.2015 година.
- Договор с Реф. MME/A Риск инженеринг“ АД за „Проектиране, доставка и монтаж на съоръжения и оборудване за он-лайн контрол на натоварването на лентовите транспортьори и багерите в „Мини Марица-изток“ ЕАД“ за договорна цена € 4 663 484,95. Финансирането се осигурява 70% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 30% от средствата на „Мини Марица-изток“ ЕАД. Договора е приключил към 31.12.2016 година.
- Договор с Реф. № MME/D (Лот А): “Проектиране, доставка и монтаж на съоръжения и оборудване за компенсиране на реактивната мощност на тежкото промишлено минно оборудване на „Мини Марица-изток“ ЕАД, България“, с изпълнител „СИМЕНС“ ЕООД, България за договорна цена € 890,482.81. Финансирането се осигурява 70% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 30% от средствата на „Мини Марица-изток“ ЕАД. Договорът е приключен към 31.12. 2017 година.
- Договор с Реф. № MME/D (Лот Б): “Рехабилитация (проектиране, доставка и монтаж) на промишленото осветление чрез подмяна с LED осветители в „Мини Марица-изток“ ЕАД, България“, с изпълнител ETRALUX, Испания за договорна цена €. 2,446,767.04. Финансирането се осигурява 70% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 30% от средствата на „Мини Марица-изток“ ЕАД. Договорът ще бъде приключен през март 2018 г.
- Договор с Реф. № MME/BWE „ Проктиране, изработка, доставка, изграждане и пускане в експлоатация на роторен багер от типа SRs 2000 и роторен багер от типа SRs 200 в „Мини Марица-изток“ ЕАД, с изпълнител консорциум „FAMUR-БЪЛАГАРСКА ЕНЕРГЕТИКА“, за договорна цена €25 848 663. Финансирането се осигурява 50% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 50% от средствата на „Мини Марица-изток“ ЕАД. Изпълнението по договора стартира през 2017 година и ще преключи през септември 2019 година.

Отсрочени приходи за бъдещи периоди (балансова стойност на финансиранятия), се признават систематично за срока на полезния живот на нетекущи активи, използвани в оперативната дейност.

18. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Продажба на въглища	541,691	485,476
Продажба на услуги	9,430	8,083
	551,121	493,559

Дългосрочни договори за продажба на въглища:

Дружеството има склучени дългосрочни договори за продажба на въглища с основните си клиенти.

Съгласно склучен дългосрочен договор за продажба на въглища с „ЕЙ И ЕС - ЗС Марица Изток 1“ ЕООД (AES) Дружеството има задължение да доставя минимално годишно количество от 5,184 хил. стандартни тона лигнитни въглища. През текущата година са доставени 5,930 хил. стандартни тона.

Съгласно склучен дългосрочен договор за продажба на въглища с „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД (ContourGlobal) Дружеството има задължение да доставя минимално годишно количество от 6,187 хил. стандартни тона лигнитни въглища. През текущата година са доставени 8,038 хил. стандартни тона.

19. Други приходи

	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Приходи от неустойки по договори	7,430	6,640
Печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения, нематериални дълготрайни активи и скрап	142	13
Други приходи, включващи:	7,266	7,379
- приходи от продажба на ел. енергия (нетно)	1,337	1,134
- приходи от излишъци на активи	219	152
- приходи от наеми	1,292	1,298
- печалба от продажба на стоки	374	339
- приходи от отписани търговски задължения	8	373
- приходи от застрахователни събития	98	65
- приходи от продажба на карти за транспорт	31	31
- приходи от продажба на тръжна документация	1	1
- приходи от финансиране	2,566	2,490
- други приходи	1,340	1,496
	14,838	14,032

20. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Електроенергия	(78,207)	(81,138)
Резервни части	(47,070)	(41,831)
Горива	(11,997)	(12,107)
Други материали	<u>(7,204)</u>	<u>(8,109)</u>
	<u>(144,478)</u>	<u>(143,185)</u>

21. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Концесионни такси	(16,250)	(14,560)
Транспорт	(7,744)	(7,312)
Разходи за охрана	(8,564)	(8,100)
Поддръжка на имоти, машини и съоръжения	(8,442)	(5,755)
Разходи за чужда механизация	(4,554)	(5,485)
Консултантски услуги	(1,229)	(2,574)
Разходи за извозване на хумус	(532)	(2,883)
Разходи за пробивновзривни дейности	(1,860)	(1,825)
Застраховки	(536)	(564)
Телекомуникационни и пощенски разходи	(199)	(195)
Рекламни услуги	(185)	(214)
Други	<u>(1,934)</u>	<u>(1,964)</u>
	<u>(52,029)</u>	<u>(51,431)</u>

22. Разходи за амортизация и обезценка

	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Разходи за амортизация на имоти машини и съоръжения	(84,357)	(70,747)
Разходи за амортизация на нематериални активи	(210)	(240)
Обезценка на разходи за придобиване на имоти машини и съоръжения	<u>(5,013)</u>	<u>-</u>
	<u>(89,580)</u>	<u>(70,987)</u>

23. Разходи за обезценка на активи

	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Обезценка на други финансови активи	<u>-</u>	<u>(12,523)</u>

24. Други разходи

Другите разходи на Дружеството включват:

	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Разходи за бесплатна храна	(13,500)	(13,531)
Местни данъци и такси	(1,346)	(1,388)
Костюми и лични предпазни средства	(2,012)	(1,793)
Брак на материални запаси и имоти, машини и съоръжения	(713)	(116)
Данъци върху разходите	(109)	(232)
Курсове за квалификация	(342)	(335)
Командировки	(279)	(301)
Неустойки и лихви за просрочени задължения	(579)	(1,627)
Лихви и санкции към бюджета	(219)	(1,940)
Други разходи	<u>(2,196)</u>	<u>(1,596)</u>
	<u>(21,295)</u>	<u>(22,859)</u>

25. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Разходи по заеми, отчитани по амортизирана стойност:		
Други заеми по амортизирана стойност	(107)	(448)
Субординиран дълг от акционер	(1,712)	(4,313)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(1,819)	(4,761)
Нетни разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	(1,796)	(1,959)
Курсови разлики	(2)	(13)
Други финансови разходи	<u>(121)</u>	<u>(100)</u>
Финансови разходи	<u>(3,738)</u>	<u>(6,833)</u>

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	9	19
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	9	19
Приходи от дивиденти	826	994
Други финансови приходи		
Финансови приходи	835	1,013

26. Разходи за данък върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2016 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	6,905	1,859
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък върху дохода	(691)	(186)

Данъчен ефект от:

Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	8,153	8,851
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели	(12,559)	(12,393)
Текущ разход за данък върху дохода	(5,097)	(3,728)

Отсрочени данъчни разходи

Възникване и обратно проявление на временни разлики	3,798	3,352
Разходи за данък върху дохода	(1,299)	(376)
Отсрочени данъчни (разходи) / приходи, признати директно в другия всеобхватен доход	688	(116)

27. Свързани лица

Собственик на капитала на Предприятието упражняващ контрол / предприятие майка/ „Български Енергийен Холдинг“ ЕАД

Собственик на капитала на предприятието майка

Българската държава чрез Министъра на Енергетиката

**Предприятия, които са под общ съвместен контрол с Дружеството (предприятия в Група БЕХ)
„Национална Електрическа Компания“ ЕАД**

Мини Марица Изток ЕАД
Финансов отчет
31 декември 2017 г.

„АЕЦ Козлодуй“ ЕАД
„ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД
„Булгаргаз“ ЕАД
„Булгартрансгаз“ ЕАД
„Електроенергиен системен оператор“ ЕАД
„Булгартел“ ЕАД
„АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“ ЕАД
„ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД
„Интерприбурсервиз“ ООД
„ТЕЦ Марица Изток 2 (9 и 10)“ ЕАД
„ПФК Берое-Стара Загора“ ЕАД
„Булгартел-Скопие“ ДООЕЛ
„Енергийна инвестиционна компания“ ЕАД -в ликвидация
„Българска независима енергийна борса“ ЕАД

Асоциирани и съвместни предприятия на Група БЕХ

“Ай Си Джи Би“ АД
„Южен поток България“ АД
„КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД
„КонтурГлобал Оперейшънс България“ АД
ЗАД "Енергия"
ПОД „Алианц България“ АД
ХЕК „Горна Арда“ АД
„Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO“ С.А.

Ключов ръководен персонал на предприятието:

Андон Петров Андонов –изпълнителен директор, член на Съвета на директорите;
Димитър Колев Чолаков – заместник изпълнителен директор;
Диан Тодоров Червенкондев - председател на Съвета на директорите до 24.08.2017 година;
Николай Стефанов Диков - член на Съвета на директорите до 21.03.2017 година, председател на Съвета на директорите от 25.08.2017 година;
Георги Кръстев Айданлийски- член на Съвета на директорите от 22.03.2017 г. до 24.08.2017 година;
Георги Иванов Коев – член на Съвета на директорите от 25.08.2017 година;
Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

27.1. Сделки с краен собственик на дружеството

Сделки със свързани лица – Покупки

	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Министерство на енергетиката	(16,250)	(16,080)
Концесия	(16,250)	(14,560)
Лихви за забавено плащане	-	(1,520)

27.2. Сделки с предприятие майка

	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Консултански услуги	(189)	(196)
Лихви за забавено плащане по консултански услуги	(8)	(78)
Приходи от наеми	2	4
Получен заем от Български Енергиен Холдинг ЕАД	-	45,000
Начислени лихви Български Енергиен Холдинг ЕАД по заем	(1,712)	(4,313)
Лихви за забава дивидент Български Енергиен Холдинг ЕАД	-	(224)
Платени лихви на Български Енергиен Холдинг ЕАД по заеми	(1,712)	(25)
Платена главница на Български Енергиен Холдинг ЕАД	(24,891)	(128,630)
Дивидент на Български Енергиен Холдинг ЕАД	(742)	(1,315)

27.3. Сделки с дружества под общ съвместен контрол

Сделки със свързани лица - Покупки	вид на сделките	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
		‘000 лв.	‘000 лв.
Национална Електрическа Компания ЕАД	общо	(44)	(28)
	социални разходи	(30)	(28)
	покупка на активи	(14)	
Булгартрансгаз ЕАД	социални разходи	(4)	(6)
Булгартел ЕАД	интернет услуги	(3)	(3)
АЕЦ Козлодуй ЕАД	нощувки		(1)
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	общо	(65,814)	(71,994)
	ел.енергия	(65,812)	(71,994)
	наем	(2)	
Електроенергиен системен оператор ЕАД	ел. енергия	(5,906)	(8,687)
БНЕБ ЕАД	ел. енергия	(3,574)	(967)
		<u>(75,345)</u>	<u>(81,686)</u>

Сделки със свързани лица - Продажби	вид на сделките	2017г.	2016г.
		'000 лв.	'000 лв.
Национална Електрическа Компания ЕАД	ел.енергия	3	3
АЕЦ Козлодуй ЕАД	наеми	1	1
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	общо	269,234	249,380
	продажба на въглища	260,144	240,976
	неустойки за забавено		
	плащане	5,258	4,705
	депониране на		
	производствени		
	отпадъци-пепелина	3,628	3,501
	други	204	198
	наеми	1	7
ПФК Берое - Стара Загора ЕАД	общо	370	346
Електроенергиен системен оператор ЕАД	пренос и транформация на ел.енергия	370	346
		269,611	249,738

27.4. Сделки с асоциирани предприятия на Група БЕХ

Сделки със свързани лица - Покупки	вид на сделките	2017г.	2016г.
		'000 лв.	'000 лв.
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	такса преминаване на вагони	(61)	(337)
ЗАД Енергия	застраховки	-	(1)
		(61)	(338)
Сделки със свързани лица - Продажби	вид на сделките	2017г.	2016г.
		'000 лв.	'000 лв.
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	общо	135,726	114,548
	въглища	132,626	112,303
	неустойки за забавено		
	плащане	13	-
	депониране на		
	производствени		
	отпадъци-пепелина	3,022	2,245
	услуга	65	-
ЗАД Енергия	общо	830	999
наеми	наеми	4	5
дивидент	дивидент	826	994
ПОД Алиант България АД	наеми	-	1
		136,556	115,548

27.5. Сделки с други свързани лица

Сделки със свързани лица - Покупки	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Под общ контрол на Българската държава	(1,672)	(1,576)
Сделки със свързани лица - Продажби	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Под общ контрол на Българската държава	12	12

27.6. Безналични транзакции със свързани лица

През 2017 г. са извършени следните безналични транзакции:

- Тристранни протоколи за прихващане Мини Марица – Изток ЕАД - ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД - Електроенергиен системен оператор ЕАД: 7 196 157,91 лева.
- Двустранни протоколи за прихващане Мини Марица – Изток ЕАД - ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД: 78 977 081,44 лева.
- Двустранни протоколи за прихващане Мини Марица – Изток ЕАД - Електроенергиен системен оператор ЕАД: 855 540,44 лева.
- Двустранни протоколи за прихващане Мини Марица – Изток ЕАД - ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД – други контрагенти: 398 265,13 лева.

27.7. Условия на сделките със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия. Преглед за обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който то оперира.

Сключени са допълнителни споразумения с ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД:

- Допълнително Споразумение от 01.01.2017 към Споразумение за доставка на лигнитни въглища от 01.07.2010 година. Удължава се срока на Споразумението с 3 месеца, до 31.03.2017 година и се договарят количества лигнитни въглища, които ММИ ще доставя на ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД през този период.
- Допълнително Споразумение от 13.04.2017 към Споразумение за доставка на лигнитни въглища от 01.07.2010 година. Удължава се срока на Споразумението с 2 месеца, до 31.05.2017 година и се договарят количества лигнитни въглища, които ММИ ще доставя на ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД през този период.
- Допълнително Споразумение от 26.06.2017 към Споразумение за доставка на лигнитни въглища от 01.07.2010 година. Удължава се срока на Споразумението с 2 месеца, до 31.07.2017 година и се договарят количества лигнитни въглища, които ММИ ще доставя на ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД през този период.
- Допълнително Споразумение от 21.08.2017 към Споразумение за доставка на лигнитни въглища от 01.07.2010 година. Удължава се срока на Споразумението с 2 месеца, до 30.09.2017 година.

27.8. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2017г. '000 лв.	2016г. '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения		
Заплати, включително други доплащания	(162)	(125)
Разходи за социални осигуровки	(16)	(15)
Общо краткосрочни възнаграждения	(178)	(140)
Общо възнаграждения	(178)	(140)

27.9. Разчети със свързани лица в края на годината

Вземания

	31 декември '2017 '000 лв.	31 декември '2016 '000 лв.
Дружества под общ съвместен контрол		
Търговски и други вземания		
Национална Електрическа Компания ЕАД	730	730
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	145,631	123,797
Електроенергиен системен оператор ЕАД	713	413
БНЕБ ЕАД	130	70
Търговски и други вземания	147,204	125,010
Асоциирани предприятия на Група БЕХ		
Търговски и други вземания		
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	20,459	16,505
Търговски и други вземания	20,459	16,505
Вземания от други свързани лица		
Търговски и други вземания		
Под общ контрол на Българската държава	1	1
Търговски и други вземания	1	1
Общо вземания от свързани лица	167,664	141,516
в това число дългосрочни:	75,441	-
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	74,728	-
Електроенергиен системен оператор ЕАД	713	-

На 01.03.2017 година е сключено Споразумение между „Мини Марица-изток“ ЕАД и „ТЕЦ Марица-изток 2“ ЕАД за разсрочване на непогасените парични задължения на „ТЕЦ Марица-изток2“ ЕАД; неплатени фактури в размер на 127,942,971.10 лева и лихви за забавено плащане, изчислени до

28.02.2017 година, в размер на 6,509,022.94 лева. Срок на погасяване на задълженията до 20.02.2021 година.

Задължения

	31 декември '2017 '000 лв.	31 декември '2016 '000 лв.
Нетекущи задължения към свързани лица		
Заеми нетекущи		
Предприятие майка	-	23,533
Български Енергиен Холдинг ЕАД	-	23,533
Нетекущи задължения към свързани лица	<hr/>	<hr/>
Текущи задължения към свързани лица		
Краен собственик на Дружеството		
Задължения за концесионна такса	8,475	8,794
Министерство на Енергетиката	<hr/>	<hr/>
Задължения за концесионна такса	8,475	8,794
Предприятие майка		
Заеми текущи		
Главница	23,533	24,891
Български Енергиен Холдинг ЕАД	<hr/>	<hr/>
Заеми текущи	23,533	24,891
Търговски задължения		
Български Енергиен Холдинг ЕАД	8,387	9,390
Дружества под общ съвместен контрол		
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	-	1
Електроенергиен системен оператор ЕАД	625	746
БНЕБ ЕАД	<hr/>	<hr/>
Търговски и други задължения	9,012	10,140
Текущи задължения	<hr/>	<hr/>
	32,545	35,031
Асоциирани предприятия на Група БЕХ		
Задължения към други свързани лица		
Търговски задължения		
Контур Глобал Марица Изток 3 АД	-	10
ЗАД Енергия	3	13
ПОД Алианц България АД	1	-
Търговски и други задължения	<hr/>	<hr/>
	4	23
Общо текущи задължения към свързани лица	41,200	43,990

Задължения на „Мини Марица – Изток“ ЕАД по сключени договори за заем с БЕХ ЕАД:

- На 04.12.2015 год. е сключен договор за заем МТ450/09.12.2015 между БЕХ ЕАД гр. София и „Мини Марица–Изток“ ЕАД гр. Раднево. Общият размер на кредита е 12,000 хил. лева. Погасяването на главницата е на 12 месечни равни вноски с гратисен период от 6 месеца. Договорен е лихвен процент 4.49%. Начислената лихва от началото на Договора до 31.12.2017 г. е в размер на 751 хил. лева. С Допълнително споразумение от 20.12.2016 година е договорен нов погасителен план към договора, като крайния срок за издължаване на сумите по кредита е 31.10.2018 година, с гратисен период от 3 месеца. Към 31.12.2017 г. задължението по главницата на кредита е в размер на 3,434 хил. лева. Просрочени задължения по договора няма.
- На 01.02.2016 год е сключен договор за заем МТ028/03.02.2016 между БЕХ ЕАД гр. София и „Мини Марица–Изток“ ЕАД гр. Раднево. Общият размер на кредита е 25,000 хил. лева. Погасяването на главницата е на 30 месечни равни вноски с гратисен период от 6 месеца. Договорен е лихвен процент 4.49%. Начислената лихва от началото на Договора до 31.12.2017 г. е в размер на 1,802 хил. лв. С Допълнително споразумение от 20.12.2016 година е договорен нов погасителен план към договора, като крайния срок за издължаване на сумите по кредита е 31.10.2018 година, с гратисен период от 3 месеца. Към 31.12.2017 г. задължението по кредита е в размер на 10,995 хил. лева. Просрочени задължения по договора към 31.12.2017 г. няма.
- На 17.02.2016 год е сключен договор за заем МТ052/19.02.2016 между БЕХ ЕАД гр. София и „Мини Марица–Изток“ ЕАД гр. Раднево. Общият размер на кредита е 20,000 хил. лева. Погасяването на главницата е на 30 месечни равни вноски с гратисен период от 6 месеца. Договорен е лихвен процент 4.49%. Начислената лихва от началото на Договора до 31.12.2017 г. е в размер на 1.073 хил. лева. С Допълнително споразумение от 20.12.2016 година е договорен нов погасителен план към договора, като крайния срок за издължаване на сумите по кредита е 31.10.2018 година, с гратисен период от 3 месеца. Към 31.12.2017 г. задължението по кредита е в размер на 9,105 хил. лева. Просрочени задължения по договора няма.
- Договор за заем с БЕХ ЕАД, според който БЕХ ЕАД ще предостави на Мини Марица–Изток ЕАД целеви заем за осигуряване на мостово финансиране за изпълнение на проект, съгласно Споразумение за безвъзмездна помощ № 54/17.01.2015 г. между „Мини Марица –Изток“ ЕАД и Европейската банка за възстановяване и развитие. Размерът на заема е 4,400 хил. лева. Срок за погасяване – 12 месеца от датата на усвояване на средствата Договора. Предвидено е обезпечение – материални активи, на стойност не по-ниска от 100 % от размера на отпуснатия заем. Към датата на съставяне на отчета средства по този договор за заем не са усвоени.

По договорите за заем с БЕХ ЕАД е предвидено обезпечение – Ликвидни производствени активи, с пазарна стойност покриваща размера на заема. По договор МТ052/19.02.2016 няма предвиден залог.

28. Условни активи, условни пасиви и ангажименти

Ангажименти по концесионен договор

Съгласно сключен концесионен договор за разработване и добив на въглища, Аружеството се задължава да заделя парични средства в полза на Министерството на енергетиката, които могат да бъдат използвани единствено за целта, за която са предназначени (видовете работи за окончателното напускане на концесионната площ) и след изрично разрешение на Министерството на енергетиката. С писмо изх. № Е-26-М-155/09.07.2014 г. е съгласуван актуализиран схематичен проект за напускане на концесионната площ с обща стойност за окончателно напускане 134,378,000 лв. Към 31.12.2017 г. няма заделени средства за обезпечаване на задължението за напускане. Аружеството е в процес на предоваряне периодите и размера на сумите, които следва да внасят в доверителната сметка.

Правни спорове

Делото КТБ

С Решение № 2310 / 06.12.2017 г на СГС, VI-5 състав, търговско отделение е обявено за относително недействително по отношение на кредиторите на несъстоятелността на КТБ АД (н) изявление за прихващане вх. № 10330/31.10.2014 г. между вземане на „Мини Марица – Изток“ ЕАД в размер на

4 256 244, 59 евро, произтичащо от Рамков договор между „КТБ” АД и „Български енергиен холдинг” ЕАД и вземанията на „КТБ” АД към „Мини Марица – Изток” ЕАД по Договор за инвестиционен кредит № 318 / 29.09.2010г. Вземането на „Мини Марица – Изток” ЕАД е придобито съгласно сключен Договор за цесия от 30.10.2014г. между „Български енергиен холдинг” ЕАД и „Мини Марица – Изток” ЕАД.

Със същото решение, „Мини Марица – Изток” ЕАД сме осъдени да заплатим в бюджета на съдебната власт по сметка на Софийски градски съд държавна такса в размер на 332 979, 63 лв. (триста тридесет и две хиляди деветстотин седемдесет и девет лева и 63 ст.).

Решението е обжалвано в законоустановения срок пред Апелативен съд – София, като по въззвинната жалба е образувано търговско дело № 606/2018г. по описа на АС. За обжалването пред АС – София, на основание чл. 59, ал.7 от ЗБН дружеството е освободено от плащане на държавна такса и към датата на съставяне на годишния отчет същата не е изискуема.

Дружеството е извършило анализ на наличните факти и обстоятелства и съдебната практика по сходни дела и е достигнало до заключение, че съдебната практика на този етап е противоречива и непоследователна. Поради това обстоятелство не е извършено прекласифициране на кредитора и не са признати евентуални потенциални загуби, които биха могли да възникнат в случай на неблагоприятно развитие на делото за Дружеството.

Към 31.12.2017 г. са предявени и други различни правни искове към Дружеството. С изключение на тези, за които вече са начислени провизии, ръководството на Дружеството счита, че отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Дружеството при уреждането им е малка. Тази преценка на ръководството е подкрепена от становището на независим правен консултант.

29. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Бележки	31 декември	
		'2017 '000 лв.	'2016 '000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба			
Ценни книжа и дългови облигации	7.1	147	149
Други финансови активи	8	-	2,008
Кредити и вземания			
Търговски и други вземания	11	37,211	39,982
Вземания от свързани лица	27	166,951	141,516
Пари и парични еквиваленти	12	21,790	12,756
		226,099	196,411
Финансови пасиви			
Финансови пасиви	Бележки	31 декември	
		'2017 '000 лв.	'2016 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност			
Заеми	16.1	1,168	2,280
Търговски и други задължения	17	11,672	27,990
Задължения към свързани лица	27	41,200	67,523
		54,040	97,793

30. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средно срочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито гълък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

30.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

30.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват главно в български лева. Когато Дружеството извършва чуждестранни транзакции те са деноминирани главно в евро и не излагат Дружеството на валутен риск. За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева.

30.1.2. Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвенния риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2017 г. Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на ОЛП в България, в размер на +/- 0.01 % и по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на EURIBOR, в размер на +/- 0.1 %. Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарни условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Дружеството към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвенния процент. Всички други параметри са приети за константни.

Към 31.12.2017 г. ефекта в нетния финансово резултат и собствения капитал от промяна на ОЛП с +/- 0.01 % е под 1 хил. лева.

31 декември 2017 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Заеми (EURIBOR 0.1%)		(2)	2	(2) 2

30.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рисъкът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като например възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други. Излагането на

Дружеството на кредитен рисък е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	31 декември '2017 '000 лв.	31 декември '2016 '000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности		
Ценни книжа	147	149
Артури финансови активи	-	2,008
Търговски и други вземания	37,211	39,982
Вземания от свързани лица	166,951	141,516
Пари и парични еквиваленти	<u>21,790</u>	<u>12,756</u>
Балансова стойност	226,099	196,411

Дружеството редовно следи за неизгълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния рисък.

Дружеството не е предоставяло финансови активи като обезпечение.

Възрастовата структура на търговски и други вземания от свързани и несвързани лица на дружеството е като следва:

Нито просрочени, нито обезценени '000 лв.	Просрочени, но необезценени			Общо '000 лв.
	0-180 дни '000 лв.	180-360 дни '000 лв.	>360 дни '000 лв.	
31 декември 2017г.	170,020	30,952	2,104	1,086 204,162
31 декември 2016г.	50,581	112,214	2,726	15,977 181,498

По отношение на търговските вземания Дружеството е изложено на значителен кредитен рисък към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от малък брой клиенти в една индустрия и географска област. На базата на исторически опит и показатели, ръководството счита, че кредитният рейтинг на основните контрагенти е добър и просрочията във вземанията ще бъдат уредени. Ръководството предприема мерки за постигане на споразумения с контрагентите си за разсрочване и събиране на вземанията си. (Пояснение 11, Пояснение 27.9).

Кредитният рисък относно пари и парични еквиваленти, се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

30.3. Анализ на ликвидния рисък

Ликвидният рисък представлява рисъкът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи пари в брой за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Към 31 декември 2017 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2017 г.	До 6 месеца '000 лв.	Между 6 и 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.
Задължения към банки	-	-	1,168	-
Търговски и други задължения	11,672	-	-	-
Задължения към свързани лица	31,681	9,519	-	-
Общо	43,353	9,519	1,168	-

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2016 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца '000 лв.	Между 6 и 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.
Задължения към банки	142	143	1,140	855
Търговски и други задължения	27,990	-	-	-
Задължения към свързани лица	21,962	22,028	23,533	-
Общо	50,094	22,171	24,673	855

Към 31.12.2017 година Дружеството няма просрочени задължения към търговските си контрагенти..

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния рисков

При оценяването и управлението на ликвидния рисков Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и текущите търговски вземания задоволяват текущите нужди от изходящ паричен поток.

31. Оценяване по справедлива стойност

Дружеството групира активите и пасиви, отчитани по справедлива стойност в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на активите и пасивите. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;

2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и

3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

31.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Няма финансови инструменти, оценявани по справедлива стойност към 31 декември 2017г. и 31 декември 2016 г.

31.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2017 г., оценявани по справедлива стойност:

	2017г. Ниво 3 ‘000 лв.	2016г. Ниво 3 ‘000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	799,348	824,120

Справедливата стойност на имотите, машините и съоръженията на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензиирани оценители (виж Пояснение 6 Имоти, машини и съоръжения).

32. Промени в пасивите, възникващи от финансови дейности

Изменението в пасивите, възникващи от финансови дейности, от парични потоци и непарични промени за 2017 г. са както следва:

Изменение на пасиви от:	Пасиви, възникващи от финансови дейности:			Общо пасиви от финансови дейности
	Банкови заеми - главница	Търговски заеми св.лица - главница	Банкови овърдрафти	
На 1 януари 2017	2,280	48,425	-	50,705
Парични потоци от финансова дейност - нетно	(1,051)	(24,892)	-	(25,943)
Постъпления	1,229	-	12,948	14,177
Плащания	(2,280)	(24,892)	(12,948)	(40,120)
Промени с непаричен характер - безналични	-	-	-	-
На 31 декември 2017	1,229	23,533	-	24,762
Коректив от предплатени такси	(61)	-	-	(61)
На 31 декември 2017 -балансова стойност	1,168	23,533	-	24,701

33. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Дружеството определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в отчета за финансовото състояние.

Субординирият дълг включва необезпечените заеми или такива, които са със следващи по ред ипотека или залог върху имуществото на Дружеството.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2017г. ‘000 лв.	2016г. ‘000 лв.
Собствен капитал		
+ Субординиран дълг	836,468	837,799
Коригиран капитал	<u>24,701</u>	<u>50,704</u>
	861,169	888,503
Общо задължения	324,422	352,187
- Пари и парични еквиваленти	<u>(21,790)</u>	<u>(12,756)</u>
Нетен дълг	302,632	339,431
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	2.85	2.62

34. Събития след края на отчетния период

С анекси от 19.01.2018 година с „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД, се удължава срока на издадените на 07.02.2017 година две банкови гаранции на Дружеството в полза на „Електроенргиен системен оператор“ ЕАД, съответно в размер на 720 044,00 лева и 465 689,00 лева.

На 01 февруари 2018 г., към Договор за финансирание с Реф. № ММЕ/D (Лот A): „Проектиране, доставка и монтаж на съоръжения и оборудване за компенсиране на реактивната мощност на тежкото промишлено минно оборудване на „Мини Марица-изток“ ЕАД“, с изпълнител „СИМЕНС“ ЕООД в рамките на гаранционния период, е склучено Изменение 4 за допълнителен обем работа, с което общата договорна цена се увеличава с 61,471.32 евро.

Не са възникнали коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

35. Капиталови ангажименти

Във връзка с изпълнение на инвестиционната си програма към 31.12.2017 г. Дружеството има поети ангажименти по договори за строителство, доставка и монтаж на машини и съоръжения обезпечаващи нейното изпълнение.

Дружеството има договорни задължения за закупуване на активи съфинансираны от фонд Козлодуй (Пояснение 17).

Значимите ангажименти по инвестиционни договори са оповестени в доклада за дейността за 2017 г.

36. Оповестяване съгласно законови изисквания

Този финансов отчет е одитиран от одиторско архивство Ейч Ел Би България ООД, на основание договор склучен между Български Енергиен Холдинг ЕАД и Ейч Ел Би България ООД. Дружеството не начислява суми за независим финансов одит. Индивидуалният финансов отчет на Български Енергиен Холдинг ЕАД за годината завършваща на 31.12.2017 г. съдържа оповестяване за начислените суми за услуги, предоставяни от регистрирани одитори за независим финансов одит. През периода регистрираните одитори не са предоставяли други услуги.

37. Одобрение на финансия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2017 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 26.03.2018 г.